

EUGEN JEBELEANU

SCRIERI

2

EUGEN JEBELEANU

POEZII

HANIBAL

Bucureşti — 1974

EDITURA MINERVA

Coperta: *Constantin Guluță*

J
t

Pentru
Elanca si Miguel Angel Asturias

HANIBAL*

(1973)

* Am păstrat ortografia volumului *Hemibal*, apărut la Editura Cartea Românească în anul 1973 (*n.a.*).

RÂUL PE OBRAZ

RÂUL PE OBRAZ

Pe străzi sunt eu cu fața spartă
de-un râu al cărui nume nu e
întipărit pe nici o hartă
și care din pustiuri suie
și-așteaptă clipa — neștiută —
când pe pământ or să mă'ntindă,
iar apa lui pe fața mută
va fi o netedă oglindă.

MÂNĂ SPARTĂ

Nu sunteți înțelepte, degete,
nu știți să vă uniți,
să fiți un cuib care păstrează
foi, păsări și cântări ascunse

Chiar strânse tare, încă mai lăsați
silabe de lumină între voi,
prin care se strecoară
tipării fulgerătoare mele vieți

Ați adunat făina nopții
ați frământat-o, și din norii ei
ați rotunjit pe cer o pâine mare
ce-alunecă și cade
la peștii orbi din Mare.

DECEMBRE

Cum treci, tăcuto, prin mine
pașii mei în zăpada de-atunci
sburătorii săni de crizanteme
^rătăcirile mele îndelungi
lungile sănii de scânduri
ciuruitele stele adânci
urmele nemaigăsite
îmbătrânitele stânci
unde doar mușchiul e verde
în subțiorile reci
pe unde am trecut împreună
pe unde n'o să mai treci
pe unde pleopa de lună
alunecă oarbă pe veci.

care-ar putea să fie
lacrimile tale
înghețate de spaima
că le-aș putea zări.

ÎN TOATE

Cât va mai arde inima
te voi păstra în mine
iar eu lângă tine și'n iarbă
și mult deasupra norilor.

însă mi-e teamă să nu fii
și'n acest ultim fluture
ce-și lasă polenul lunatec
sărutându-mi obrazul

sau pe o creastă de munte
unde nu pot ajunge
din pricina cristalelor
orbitoarei zăpezi,

TRECERE

Anii mei duși
precum anii tăi
Tobele bătând
în orașul înșorit

Sprijineam cu suflarea
atât de încordată
pereții înnebuniți
de bombardamente

Anii mei duși
precum anii tăi

Cei dispăruți atunci
cu o încredere atât
de curată'n viață

— O să ne reîntâlnim
dincolo de văzduh

Noapțile înalte
încrederea în stele

Soarele bătând
cu aripi nebune
lăsându-mi un fulg
luat de un vânt

Anii mei duși
precum anii tăi
sburătorii mei ani.

19. 402

Să-mi fulgere în timpul zilei
o rândunică de senin întinsul,
iar noaptea, în adâncul meu să-și clatine,
sporindu-și grâul de lumină, stelele.
Dă forță mâinii celui care tremură
și care, încercând să mă ridice,
mă'mprăștie și fără să-și dea seama,
mă umple-ochi cu lacrimile lui
și-apoi le soarbe dus pe gânduri.

RUGĂCIUNEA LINGURII

Dă forță mâinii să nu mă reverse,
să fiu un lac tăcut pe-a cărui față
cresc sori și lune fumegând
Nu mă toci, îngăduie-mi să fiu
mereu adâncă și'nțeleaptă
precum văzduhul unui suflet drept,
iar malurile mele să rămână
de-a pururi blânde gurii care tremură
și celei înfricate și flămânde
și să fiu plină totdeauna pentru
acei care, oglindindu-se în mine,
și-ascultă inimile obosite
și'ncet mă sorb gândindu-se la viață.

și mari bușteni pletoși și frunze
și glasul mamei : „*Vilain que tu es*
Și tu spunând : „Crezi că o să
mai revenim vreodată ?...”
Apoi, cititu'n palmă și-acel răs
ce nu se mai întoarce :
„Nu. N'am spus adevărul!...”

Tot ce a fost există... poate doar
puțin schimbat.
Acolo e, și totul e la fel... Dar
nu mai știu drumul...

\

RUE PIERRE DEMOURS

De m'aș întoarce unde am fost atunci...
Și strada și hotelu'n care am stat
desigur mai există.
Acolo, pașii noștri... Tava soarele dimineții
pe care ne aduceau
rubinele dulceții între
fierbinte paranteză a cornurilor.
Și baia'ntunecoasă trebuie
să fie încă.
Și cântecele răgușite ale
descărcătorilor de lăzi umede încă
de nădușeala stelelor
și strigătele acelui pui de negru
închis în labirintul de ciment
privind înfricoșat cum se rostogolesc
sub fierăstrăul toamnei minotauri

DA ȘI NU

Cred în tot ceea ce-i legat de tine
și-atâtea sunt, doar orbii nu văd,
ești pe cea mai apropiată
stea ; ce firesc ar fi de-ai apărea

Nu cred în adevărul omului trăind
chiar și un secol, și-apoi dispărând.
Absurdu-l văd, însă nu cred în el.
Nu tot ce nu se vede e fantasmă

Durerea spiritului e mult mai adâncă
decât a trupului. Cred în puterea
a ceea ce să sboare-a învățat.
Nu cred în resemnare și'n pustiu

Nu cred în nedreptate, nici măcar
în vânturile sorții care'mpart
arzânde roți de spini celor mai mulți
și câtorva — roți de mașini solare

Sunt vasul de pământ ; cel ce păstrează
sărutul amintirilor ; am toate
pe care le susține brațul tău
mult mai puternic azi decât odată

Nu cred în rânjetul ticăloșiei
în cei ce-apasă nu numai pământul,
și p. f. ții lor, nu pot să cred,
cum nu pot crede în taftaua mlaștinii

Nu cred în cei ce vor să uite,
și cât mai repede, pe cei plecați din viață,
fiindcă ei sunt cei care astfel
vor să dea pradă Morții Spiritul

Nu cred în corbul care vrea
cu foșnetele beznei s-acopere văpaia
și croncăne : „Urmați-mă, eu sunt
orga luminii". Cred în licurici

Cred în văzduhul tău, azi fără lanțuri,
în frumusețea ta cred.
Cred în vestmântul gândurilor tale
și nu cred în uitare. Niciodată.

și ascund într-un pumn fumul
(astăzi crepul) locomotivei.
Și te păstrez adormită pe umărul meu
privind spre iarba atât de verde
ce fumează *splendidă*.

SPLENDORI

Cum aluneca trenul pe câmpia de curând plouată
și-atât de verde în călătoria
care (nu știam) urma să fie
pentru unul dintre noi
și cea din urmă. „Această Italie
splendidă/' Glasul tău. Iarba fumezând
și norii flamingo...
le simt răsuflarea roz-albă
și șuieratul locomotivei. Reggio Emilia...
sau poate altă stație, în nici un caz
nici una mai mult decât cele care au urmat
înainte de cea din urmă,
atât de apropiată. Te văd.
Atunci adormită încă pe umărul meu
Mă înapoiez acolo și atunci
îndepărtând stațiile și strâng

OCHI ÎNCHIȘI

Voi n'ați văzut precum eu am văzut
ochi care se închid nu pentru somn
ci pentru totdeauna,
lopețile a două lacrimi
scăpate în defintivul
lac fumuriu
Atunci mi-am dat seama
că nu mai e vorba
nici de America, nici de Vechiul Continent
nici de Asia
ci de omul acela
care închide ochii
scăpând lopețile pentru totdeauna.

FLOAREA SOARELUI

Chip rotund, apleacă-ți pleoapele
peste umărul acesta. Am nevoie
să mă oglindesc în ochii tăi
grei de lacrimi aurii de fericire.
N'o să stau prea mult, ci către Mare
o să mă îndrept aproape singur
și târându-mi luntrea umbrei, strâmtă,
lângă mal mă voi opri. 4ș...pră.
Mai privește-mă încă o dată
înclinată, încă amintindu-ți
și în timp ce-o să mă'ntind în cuibul
strâmtei mele umbre și-o să-ncep
să vâslesc din lungi lopeți de noapte,
tu întoarce-ți capul, strălucind
de atâtea lacrimi fericite
către soarele ce-o să apară.

HOTĂRÂRE

Acum te voi lua,
dar nu cu blândețe, de-acolo unde ești
și unde stai ascunsă (ascunsă prin
propria ta voință întunecată sau
prin geometrica,
nepăsătoarea voință a pietrei •—
mă feresc să-i spun altfel —),
acum te voi lua și te voi duce
în imperioasa înaintare a luminii
Te voi lua și te voi duce
de acolo unde ești
pitită sau reținută de alții, de Alta,
de înalta, de Adânca, de cea mai mută dintre
Nevăzute.

Acum, te voi lua și te voi smulge
nepăsător de împotrivirea pietrei,
râzând de crinii trâmbițelor cerești,
de toba lunii vălurind uitarea
pe care norii-și trec degetele hipnotice.
Acum, te voi lua și te voi smulge
din nepăsarea pietrei, din acel
loc al câinilor vântului
și a ceea ce nimeni nu poate
să înțeleagă
Acum, te voi smulge din acel loc
(nu vreau să-1 numesc),
te voi spăla cu mâinile mele
și te voi repune
în imperioasa înaintare a luminii.

și când urechile îmi sunt fierbinți
și când la tâmpile o vână îmi bate miezul nopții
și când îți iau mâna pe care mi-o simți
și reintrăm, cu nări umflate ca goarnele,
respirând bătrâna pădure pierdută.

MIRESME PIERDUTE

Miroase cum mirosea în pădurea pierdută
când aveam opt sau nouă ani poate
și când în mine se legănau câteva liane de gânduri
și câteva maimuțe pitice cu care semănăm.

A frunze umede miroase și-a șopârle și-a ovații de fulgere
care aprindeau părul pisicii sălbatice
și-a ceea ce aștepți : o săritură cu aripi
în brațele cu subțiori adânci ale nopții

Acolo sunt scoici cu groase buze roze
care-mi înghit tristețile zâmbind
și un cer care îmi leagănă sufletul de-argint
noaptea când îmi vorbești prin literele licuricilor

FIRESUL NEFIRES

Ceea ce a fost nu mai este
și ceea ce este nu va mai fi.
Atâtea mecanisme pământești și celeste
care nasc atâtea homunculi și fii.
Toate tristețile se sfâșie între ele
și norul le stinge amintirea cu vata
și amurgul meu naște sângerii mărgel
și limba uitării le șterge — și gata.

ABSENTA

Cazi-mi în brațe tăcută,
tu, cea plecată, care ești numai a mea,
ca'ntr'un hamac de tăcere o stea
șegănându-și părul pierdută.

STRÂNS

Trebuie să mă grăbesc să spun
atâtea lucruri nespuse,
trebuie în brațe să te adun,
duso, și-atâtea umbre răpuse.

Noaptea se întinde. Ceea ce scriu
scriu într'o ciudată lumină
cu o creangă de fulger pe un cer pământiu
un semn pe o planetă străină.

UȘI

Cu cheia care-mi tremură în mână, pe când erai
puteam să deschid orișice ușă
Acuma ușa ta îmi spune : stai !
și celelalte sunt de cenușă.

ZĂPEZI

Cât îmi place zăpada și
ce frică mi-este de ea
aducându-mi aminte de fulgii
de atunci și de tine.
Ea mi se strecoară între guler și ceafă
prelinsă în plete-argintii
și de fiecare dată îmi ia
ceva care zboară în beznă
și în înălțime.

BIJUTERII

Inelul nostru e un cerc de apă
care ne logodește clătinându-se ușor.
În el în fiecare seară scapă
o lună nouă și un pui de nor.

CULORI

Ți-ascult culorile și caut
sub aripile lor să mă'ncălzesc.
Albastrul tău m'ajută să plutesc
către izvoarele de argint ale unui flaut
șerpuitor.

RADIOGRAFIA IERNII

Scheletul zăpezii pe câmpuri —
și eu mai departe pe gânduri
printre atâtea schelete
ale vieților iuți și încete

Plecă dintre noi iarăși unul
și cascade în zare tot tunul
la fel ca atunci când erai
stăpână a norilor cai
și peste lungi coaste de stele...

Scheletele absenței — ce grele
atârnă cu cele ale iernii

Și amara zăpadă a pernei...

și o să mă strâng în brațe
și o să mă legăn ca pe un copil
și o să vreau să adorm într'o
nesfârșită văgăună umedă
și o să fiu aproape sigur
că numai așa se va face lumină
o, draga, draga, draga mea,
atunci fără de chip și fără amintire...

CÂND

Când nu voi mai avea nimic de la tine
nici un nasture orb, nici o cămașă de lună zdrențuită
nici un flacon aburit în care a mai rămas o lacrimă suspendată
când nu voi mai avea nici o oglindă
nici o pupilă de apă în care să mă recunosc...
Ce va fi atunci, nu știu...
Dar cum aș mai putea fi eu ?
Voi fi un cărăbuș orb, mă voi lovi,
de câteva mobile de praf
voi întreba în stânga și în dreapta
dacă mai este un drum și unde duce — și
cum mă cheamă și ce
au fost toate acestea.
O să fiu atât de obosit
încât n'o să mai pot dormi nici o secundă
și o să mă uit de jur împrejur și n'o să văd nimic
și o să spun : „ei și ?”

METAMORFOZĂ

Ceapa cu foi moi de opal
a înghețat și a scos o coadă verde
și a devenit un mic animal
care din ochi nu mă mai pierde.

GEAMUL

Aici eram noi cei care ne duceam
și dincolo voi ce ne priveați prin geam
cu dușmănie, fără ca să știți
că după noi veți fi și voi priviți.

AVERTISMENT

Dacă 6 să mai duc mult timp această viață
e limpede că ea nu mă mai duce
cu toate că de mine atâta se agață
făcându-și cruce.

DINTR'O PĂDURE

Dintr'o pădure a ieșit sburând
un câine mic și vesel cu o pată de aur
și de la început mi s'a uitat în ochi
mărturisindu-mi : „Sunt”.

Privindu-mă, parcă-mi pătrunse
în ochi și, ca să mă înveselească,
la goană o luă prin frunzele căzute
stârnind în urma lui cozi lungi de frunze.

Și n'avea nici o zgardă, nici un soi
de grijă, numai veselie,
și goana lui era de aur risipit
și nu știa că lumea e încă în război.

CĂȚELANDRUL

Cățelandrul ucis își lăsase pielea pe șosea
și acum sufletul lui sbura sus
printre norii roz-albi ai acestui Decembrie nebun.
Îl vedeam cum, liberat, puțin nedumerit de noul său drum,
și puțin întristat de ceea ce lăsase în urmă
sufletul lui zburda pe pajiștile cerești
unde, Doamne, eu nu sunt încă.
Și totul era frumos și atât de roz-alb,
în afară de oribila floare roșie
care-și picura petalele din trupul cățelandrului întins pe șosea,

NIMIC NU SE PIERDE

Această cizmă a ta, fetițo,
are un bot de șarpe
și căptușeala ei e rubinie
Cînd va începe să se miște o să auzi
o muzică de flăcări și de harpe
Să nu te sperii. Totul e
așa cum trebuie să fie
Cînd talpa o să se tocească, și
se va toci, — o alta o să vie.

ACEASTĂ BOGĂȚIE

Nimeni nu mai are ce să-mi fure,
iniei măcar o rugă, nici măcar un cui,
decât o brățară din oasele mele pure
ce se clatină'n mâna văzduhului.

ACESTUI OM

Acestui om îi e frică de tine și de mine
el se ascunde când ne vede
el se pitește noaptea în trestiile stelelor
și-i vine să plângă și nu știe de ce.

MAI APROAPE

Vom putea fi mai aproape
dacă nu ne vom îndepărta
de drumul acela suind
printre oamenii care
nu râd totdeauna.
Răsuflările lor mișcă roțile stelelor
leagănă'n albiu orașele
aleg din zăpezi diamantele.
Au un fir nevăzut
trecut prin urechile acului
stelei înalte.
În noaptea asta vor coase
haine încăpătoare
pentru aceia ce dărdăie încă.

ULTIMA OARĂ

Termină dacă poți
ceea ce nici nu ai început
chinuitule cu gene de scrum
care dai foc la ceea ce nu arde

Ești un nobil stăpân
pe pământul umbrei tale
pe care când piere soarele
o șterge limba urâtului

Ești domn și pe unele zile
pe cele care s-au dus
ținându-se oarbe de mână
nestiind cum le cheamă

Era o zi de Marți când
ai privit cu ea ultima oară luna
ținându-i mâna caldă
ce n-o mai ai în nici un fel

Ca să ți-o reamintești
sculpteaz-o strângând tare ochii
cu o daltă de vânt ascuțit —
și apoi lasă-ți pletele albe,
de care fug toți copiii,
în luntrea mâinii pierdute,
ca să te ducă la fund...

SUFLETUL APEI

Veneție paradis afund
Veneție cer scufundat
am trecut prin tine tăcut
gândindu-mă la tot ce a fost
gândindu-mă la mine care eram
căci nu puteam să nu fiu, nu puteam
pe vremea când leul lui San Marc,
trăgea în inima mea cu un arc,
cu un arc smuls din curcubeu
cu o săgeată pe care o port mereu
în pieptul meu ca pe un lung suspin
ca pe o rază furioasă, ca pe un spin,
ca pe o viperă, o arsură,
intrând în inima mea deschisă ca o gură
plină de toate culorile durerii
amară de umbrele serii.

Veneție soare lichid
cu ferestre care se deschid și se închid
soare cu ferestre, cu giurgiuvele,
molatice, șerpuitoare, ușoare, grele.
Veneție oftat cu încăpătoare paturi
cu geamuri lunecoase, fără canaturi,
Veneție suflet al apelor, grea,
Veneție a mea și a nimănuia...

RENAȘTERE

Până la urmă fiecare rămâne singur după-Aceea
care poate fi după iubire sau despărțirea pentru un timp
sau pentru totdeauna
Totul este destinat despărțirii
Numai amăgirea fată pierdută ne dă târcoale
legându-ne ochii cu o năframă de violete
curând destrămată

Cu cât ești mai fericit și mai mult timp
cu atât trăznitul te pândește cu mai multă încordare
ca să-ți despice fruntea
Toate lucrurile au un rost sau niciunul
Gândește-te sau, poate, mai bine, simte
sau, și mai bine, cine știe, nu mai gânde deloc

Cel mai fericit lucru este să te urci pe o scară
destul de înaltă, să intri în subțioara podului,
să-i adulmeci fânul care nu minte niciodată,
și de acolo să sari în noapte
cu o umbrelă, ca în vremea copilăriei,
și să simți că ești mic și că n'ai vrea să mai devii niciodată mare
și umbrela să șiroaie până jos de stele
și când ai atins cu picioarele pământul
să fii mic de tot

și să chemi mama să te ajute să te ridici...

CASTANA

Ochi al pădurilor grele
alunecându-mi în palmă,
dă-mi împlinirea ta
eliberată din pleoapa
vibrând de gene de fier
și oglindirea rotundă
a unui adânc asfințit
fericit că se poate păstra
cuprins de-amintirea luminilor sale.

SUCCESIUNI

Florie icăi

Spuneam : nu sunt pentru ea
hainele acestea tainice, fularele de umbră,
ghetele de aur și umbrele lor.
Le cumpărasem pentru tine
și le poartă ea și i se potrivesc
de parcă ai fi tu,
iar eu, privindu-le, mă clatin
ca vântul tulbure într'un pahar
ținut de o mână atât de nesigură
Mai ales acest pardesiu
de zăpadă abia începută
nu-l înțeleg
însă cuprinsă de el
ea este un plop tânăr eliberat
îna.ntează spre ceva limpede
își scutură sunând pletele de râu
și-mi lasă în palmele nepricepute
câteva răcoroase cuvinte neînțelese.

LEGAT

Legat sunt de-acest cânt de dimineață
care-mi sfâșie pacea toamnei
cântec de inimă albastră
inimă tatuată
cântec stârnindu-mi unde mici de spaimă
Storc lacrimi cărora le-ascund trupul tremurător
în pumni
apoi le scutur bine și'ncerc să le arunc
cât mai departe.
Zarurile sunt aruncate
dar le mai văd cum tremură
privindu-mă cu ochi care au fost.
Cuburi de apă cu priviri rotunde
păsările vă ciugulesc, vântul vă clintește.

Nu mă pot despărți de ceea ce
nimeni nu vrea să nască

și de acest cântec
pentru dimineața altora

ILUMINARE

Pipăia cu ochii tot ce nu mai putea să vadă —
și mâinile nemaiputând să le miște,
genele deveniseră degete nespuse de fine, care,
încet rotindu-se, căutau să mai simtă fața fugară a luminii
Și era în întuneric și eu o priveam
și muream privind-o și mă'necam în noapte,
însă ea căuta cu genele mereu mai atente tot ce-i fugea,
și ochii îi rămaseră deschiși așteptând răsăritul.

CALENDAR

Nu a nins încă
și asta e bine Și
asta e rău
și asta e frumos pentru că nu
s'au tras încă perdelele
țesute de acele căzătoare ~~ste~~ nevăzute
și nu mai știu în ce timp trăiesc
și pentru că, nemaifiind timp, te regăsesc
departe pe o stâncă de lumini potolite
lângă niște animale cu boturi de flori
și nu în Octombrie și nici în Ianuar
și nici lângă neguroasele fiare
de mult intrate în calendarul
fâșâind de frunzele mereu căzătoare,
cumplite, cumplite.

ÎNCEPUT DE IARNĂ

Gerul zbura pe fereastră în odaie aducându-mi
mireasma de nuferi amari ai zăpezii
Atunci veneai să mă învălui
cu plapuma privirilor
te întindeai lângă mine
și prin lucarnele iernii deschise
ascultam duși pe gânduri
cum geru-și clintea ușor clopoței.

Nimic nu este schimbat în lumea cea mare și mică
Marea Țe leagăună precum altădată
Doar eu în văzduh, mereu fără tine,
în așteptare.

FĂRĂ

Marea care mă cheamă
cu o maramă cenușie
și cu o maramă verzuie
Și eu în văzduh, fără tine

Timpul care nu mai are
nici o culoare, și eu
în văzduh, cu el, fără tine

Acum, leagăună-te, Mare,
Ja țărml uitat,
cătze meduza stelei
care transpare în noapte

MIC SALT MORTAL

Era verde nisipul,
galbenă Marea,
nesfârșită speranța,
ascunsă îndoiala.
Un an are — spuneam —,
cam trei sute șaizeci
și câteva zile
și ziua de astăzi
de-abia e'ncepută.
Oho și oho — și
hai doar să râdem
e-atât de departe
orizontul de-această
tâmplă prea tânără
nealbită decât
de șapte sau opt
fire de lună.

Spuneam : vor mai fi
zăpezi nesfârșite
și lămpi străvezii
prin care se văd
lumini ca de ouă
din care-or să zboare
si tarii-aurorelor.

lepele mării
nechezau înălțându-se.
Soarele ne împrumuta
pielea fierbinte.
Țeseam — cât de simplu
și cât de frumos ! —
din corzile vocilor
lungi fire de taină.

Și se răsturnară
de-odată și Marea
și Cerul și totul — r
și se liniștiră.

Și-acum pare totul
cam tot ca odată.
Un an care are
cam trei sute șaizeci
și câteva zile
și galbenă Marea
și verde nisipul
și mută speranța
și neșărmurită
pe veci îndoiala.

Când izbutești să te aduni,
se strânge inima
și trebuie să deschizi larg gura
să mai poți respira.
Aștepti pescarul care să vină și să te culeagă
de pe uscat — și nu mai ai nici o speranță
că plasa *lui* te va reda mării...

MAI BINE

Voi nu cunoașteți lucrurile acestea —
și e mai bine.
Bolta de nisip suspendată, singurătatea stelelor
cînd deodată vine amețea
și simți că te vei sufoca
înconjurat de atâtea umbre
care toate stau cu fața întoarsă
ori cu o față de aer care se tot surpă.
Închizi ochii crezând că, astfel, o să le prinzi între geac
ca într-o cursă, și le șoptești singur numele
sau alteori le strigi ca să nu crezi că visezi.
N'ai visat, nu o să mai visezi niciodată.
^Ești bătrîn și chiar dacă ai fi tânăr —
tot una. Nu te mai poți prinde din urmă.

DE TOAMNĂ ȘI DE PRIMĂVARĂ

De toamnă Și de primăvară mi-este frică.
Nu pentru mine. Pentru voi.
Atunci, deodată, te poți transforma în rândunică
sau într'un tremurător trifoi

Atunci se rărește pânza a ceea ce ne ținea
împreună pe noi toți,, chiar necunoscuți,
și prin ea zărim o pleoapă sau o stea
o silabă tremurătoare de la cei deveniți muți.

JOCUL

Atât de curată suia dimineața
încât eram sigur că se spălase
întreaga noapte pe față.
Copacii legăneau fire de lumină,
noaptea nu ne avertizase.
Venise ziua despre care
nu știam încă nimic
și nici licuriciul în flori adormit.
Insă moartea zise : „Asta-i ziua mea"

Și o răpi zâmbind ușor
și cu inima grea.

29 APRILIE

Doar timpul s'a urnit și cât de greu...
Sunt pietrele aceleași, parcă, încă.
Le simt sub tălpi mereu, ca și atunci,
văzduhul e p stâncă fumurie

Acum, îmi tai în inimă o fereastră
și te zăresc la fel privind afară
spre ploaia primăverii de atunci...

TORS

Torcându-mi viața, cinicul râu
se uită spre mine cu o sprânceană
surâzătoare.

M'afund, consumându-mă —
pom ce dispare'n pământ arzând,
văpaie numai de el văzută.
Râul își schimbă cămășile
albastre, de-argint,
reînnoindu-le.

Veșnic...

Hohotul apei râzând de mine
plimbându-și neînțelese cuvintele
pe dinții scăpărători ai pietrelor.
Să spun „bună ziua", s'arăt
că sunt o stâncă tenace cu brațe,
care suportă orice.

Așa e cuviincios.
Foarte bine.
Cu noaptea'n mine, șoptesc „bună ziua”.
Să ,scot aur din întunecime,
din câteva albine ce nu pot să zboare decât
în jurul lunii.
Silit sunt să zămislesc
din beznă un fagure plin și rotund.
Dar bate vânt negru pe stâncile roșii.
Îmi frec gheara ce ține condeiul
cu cealaltă,
mai e puțin sânge'n mine
fac din el câteva capete de chibrit
Aprinde, aprinde-te
îmi frec amorțită mâna.
E drept că-i și ger.
Inima-mi arde în febra unor
trandafiri fără nădejde
Dezamăgite buze de flori
Parfumul lor naște boboci sub
aripile pietrificate ale unor foști vuituri.

Cum să trezesc soarele meu nevăzut
leopard de lumină
ros de hienle umbrelor.

IATĂ CUM...

Iată cum mă apropiu
de ceea ce tuturor li-este groază
fără să tremur de nimic
ca o rază care surâde

Am cunoscut aproape tot ceea ce
neputința noastră poate cunoaște
Am câțiva prieteni unde altă dată nu
puteai zbura nici cu gândul

Acesta este pământul la urma urmei
și dincolo de urmă un abur de stele

Pulbere — pipăită cu degetele pulberii
măsurată'n cântarele vântului

Sărmanii oameni vârați în pământ •—
și fericitele frunze ce mor sus în aer...

AȘTEPTARE

Te mai aștept pe-aceste trepte frânte
hamal ținând un mic bagaj de umbră.
Nu vreau să urc, nici să mă'ntorc nu pot.
Noaptea se'ndepărtează cu măturătoarele

Stelele se urnesc încet. Am mai putea
să prindem împreună ultimul vagon
acolo unde oamenii își șterg
fața cu mari batiste cadrilate
și țin visând o pâine pe genunchi.

MEDUZA

O să mai ningă de câteva ori
și o să mi se mai anine de sprâncene câte un fulg
până voi izbuti să mă smulg
din brațele acestor zile cu ochi înmărmuritori.

COMBUSTIUNE

Așteaptă, nu grăbi să spui
că'n mine soare-i sau doar noapte
când nevăzut sunt, noaptea, sui
spre zorile sclipind de șoapte —

și când în răsărit mă'nvăluie,
în ochi privește-mă adânc
și o să vezi cum noaptea'n vălu-i
pândește surâzând că plâng

cu niște lacrimi nevăzute
ce se prefac în continente
cu sfîncși, cu munți, cu lumi tăcute
cu căprioarele atente

la criminalele pupile
de arme grele automate ;
cu atâtea nopți și atâtea zile
ucise, arse, bombardate,

din care, tremurând, se'nalță
o floare pasăre ce cântă,
deși e cea mai dezbrăcată ;
cenușa tainică, și sfântă.

ARHIMEDE

Și să mă duc la mine să mă
culc
să mă întind pe pat să stau
culcat
să stau culcat și să nu pot
să dorm

Să mă gândesc la o coexistență
între pământu'n flăcări și'ntre Mare
să mă gândesc la Europa și
la celelalte continente, și
că mult mai bine ar fi fost
să fiu
născut acum vreo două mii de ani
când ceea ce există nu era

și frânt de oboseală să încerc
să fac din mine, cel sfărmat,
un cerc...

FĂRĂ OPRIRE

Trebuie să mă grăbesc, căci pământul se întunecă
și umbra se întinde
însă eu ridic umbra și fac din ea aripă.
Umbră ridicată ; pernă de somn
pe care odihnește lumina
și ridic întunericul și văd în el
bolți vinete, templele stelelor clătinătoare,
îndepărtez imposibilul și-i dau un nume ca să-l cunoaștem,
și să știm că poate fi înfrânt.
Și acumă cântă lăutele absențelor
și ceea ce a fost și pare doar că nu mai e
și ceea ce-i nenăscut și se va întrupa și ne va semăna
și nu va fi niciodată oprire
ci o neauzită, ridicată'n uimire
moară de argint, tăvălug de valuri,
nesfârșită cascadă a unor aripi
circulare.

Căci totul trebuie trăit și trebuie
făcut să trăiască și fără sfârșit
să fie.

Putere a suferinței, sceptre de flori ale soarelui
fântâni făcând să izbucnească lumina
din gurile încremenite ale absenței.

INCIDENȚE

Nu vreau să scriu de moarte, însă
de câteva ori i-am văzut
atât de aproape fața plânsă
încât de-atunci condeiul mi-este ud.

MOMENT

La
„Les deux Magots”
alături de tine în toamna — o pisică udă

ieșind din Sena, mică, zgribulită, —
și tu privind-o cu îngrijorare
și gura ta rotundă ca un O.

ETERNITATE

Ce caut pe acest țărâm
unde amintirile rămân în urmă
de parcă le-ar fi ologit cineva,
și unde aud fâlfâitul timpului sburând
mereu înainte, nu sfidător, nu triumfător,
ci nepăsător ca parfumul tinereții.

Aici este Marea.

Pe tot ce a dispărut, pe tot ce știam,
le-a înghițit ceva,
dar cum să-mi dovedesc
când din pământ explodează păduri necunoscute
se aude o muzică de miresme
și buzele unor presimțiri înrourate ?

Aici este Marea.

Ai putea să vii acuma fără să-ți fie frică
fără grija că oamenii noi te vor privi ciudat,
iar ceilalți câți au mai rămas,
ca pe un om care a lipsit *atâta*

Ai rămâne uimită nemairecunoscând decât
obrazul ciuruit de lacrimi și soare al stâncilor
acolo unde singură neschimbată
a rămas
Marea.

PEDEAPSA

Ai putea — este atât de mult de când ai plecat —
să mi te arăți, dacă ți-e teamă să nu se spună
că revii din timpuri dispărute,
să mi te arăți cel puțin mic,
să mă iei de brațul atârând de atâta vreme singur
și să ne strecurăm printre atâtea lucruri noi
care înaintează fulgerător
în războiul luminii și al absurdului
printre tăvăluguri, echere, tunete și cai caligulari.

Moartea a scobit în mine un cavou
în care, nevăzută, s'a întins.
„Fiece mort este un erou" —
m'am gândit — și am stins.

Și, dimineața, vai mie, mă văzui viu din nou

Ți-aș acoperi ochii prbiți de fulgerele zidurilor necunoscute
cu o batistă ușoară de sărutări
și te-aș conduce spre inima valurilor.
Nu te-aș întreba : ghicește, unde suntem ?
Ai șopti, singură, iubito :
Aici este Marea.

Gândești ? conduci tu gândurile ?
sau te strecoari sub ele, copleșită ?
Aștepți lumina soarelui sau a fulgerului —
sau gândul unei stele ?
Poate nu știi nici tu încă nimic.
Visezi viața înțeleaptă pe care ai trăit-o
pe când nu erai încă,
și nevrând să faci nimănuia rău,
simți greutatea lumii povârbindu-ți genele —
și-ți sprijini palidul ulcior al frunții umbrită de gânduri
în lujerul mâinii...

ADOLESCENȚĂ

Floriciu

Mi-e mult mai greu să te descopăr
decât lui Cristofor Columb America.
Pe lângă tine Oceanul este
o simplă întindere de asfalt ondulat.
Nu crești, copilul meu, te schimbi
și nici măcar n'ajungi să-ți poți da seama.
Navighezi prin labirintul de mușcate și umbre
ale adolescenței tale.
Ochii tăi, fără să știi, aruncă, rând pe rând, cuțite și balsamuri.
Acum, apleacă ramuri melancolice,
și peste câteva clipite
ridică un pumnal imparțial.
Ești dreaptă și neguroasă. Nici tu nu știi
câți nori ascunzi și câte schimbătoare golfuri de albastru...

Din turla Sfântului Petru
grădinile erau șopârle la picioarele noastre
și trandafiriile gârle ale zării
readuceau seara, cu încetul

Niciodată n'o să mai văd toate acestea (mi-ai șoptit),
dar o să ne mai aducem măcar aminte ?

Singur — îmi mai aduc aminte.

CĂLĂTORIE

Eram somnambul când am văzut toate culorile acelea
cu tine împreună : orașele zburând în stoluri,
turlle cu trupuri de pește,
cupolele crupe de herghelii uriașe,
legănătorii sâni grei ai clopotelor,
lacurile lacrimi captive,
și ziua schimbându-și cu indiferență
pielea bălaie în africană.

O stea de întuneric ceașca de cafea
ne rostogolea sângele înainte
— O să ținem minte (întrebai)
această viață ciudată ?

FIRESC

Mă voi întoarce acasă
am simțit o frunză zburând spre Mare.
Marea spune : puțin îmi pasă —
și se leagănă

O să vedem ce o să se mai întâmple
Mai am poate câte ceva de văzut.
Marea-mi agață muguri albaștri pe tample
Și se leagănă

Aud în preajmă o voce sunând :
— știi Onassis cât de avut e ? —
Din banii-i lichizi marea-mi zornăie sute —
și se leagănă.

NIHIL

Orbul rege al mării
mă ia de mână, și-mi spune
— Vino cu mine, și'ngână
la malul meu o rugăciune.

Malul spre care mă'ndreaptă
nu-i mal, ci o surpătură
și soarele meu e departe
și fața mării e sură.

Și'ngenuncheat pe măsele
de stânci, spun ruga'n cadențe
de valuri mereu răsucite,
verzui pergamente în zdrențe

Mă rog să reînvie nisipul
nomadul norod de-altădată
— Și regele orb mă'ngână,
la gura mării surpată.

PRIMĂVARA, LA MARE

Nu voi mai îndura, mi-ajunge.
Simt vântul cum încearcă să-mi albăstrească fața
să fiu iar cer. Mi-ajunge.
Și m'ajunge un vânt
de-acolo unde Marea se primenește pentru
o nouă Primăvară.
Da, am iubit-o cum numai durerea
în stare-i să iubească.

Spune-i : Mare
sau dă-i adevăratul nume. Nu s'au
deosebit vreodată, erau una.
Marea cea dulce și ciulinii și
stâncile, și ce nu-mi pot aminti.
Pentru că nu mai vreau nimic.

Uitarea
este nisip, la fel ca amintirea.

Și vreți să cânt la marginile Mării,
ca mutul și ca orbul
ce au și ochi și limbă încă...

Lăsați-mă să stau lângă o stâncă,
în mâini cu steaua unui ciulin...

AMAR

Oh, cât am fost de păcătos
în viața asta de prisos

Cât am iubit și cât am fost
în dragostea mea fără rost

Cu bani puțini și generos
cu cel bogat și cârpănos

Dând bob de bob un plâns frumos
mici perle porcului sârmos

Acum te-apleacă, și de jos
culege-ți trupul os de os

și du-te'n codrul neguros
și fă-ți prieten un bot-gros

sau du-te'n vântul mânios
și plângi încet sau furios

că totul este de prisos.

SEBASTIAN

Noapte a lunii,
noi ne-am întâlnit în fundul mării.
Coborai atât de lin
și eu mă înălțăm de pe tîpsia nisipului
puțin numai
ca să nu-ți fie greu să mă atingi.
Nu era nimic nefiresc,
nimic nu mai făcea să-mi bată inima înspăimântată
Trecuse tot.
Cobolzii care-mi străpunseseră
încă o dată pieptul
când cu nevinovăție șoptisem
cuvântul îndurerat
se legănau ei înșiși pașnici
pe aripile libere ale undelor.

Nu știam să mai spun decât unde unde
și mă înălțăm lin spre, tine
în timp ce tu coborai atât de blând
spre inima mea
prin care treceau pești de lumină.

CULESUL

Clipele pierdute fără
să-ți fi oglindit ochii de căprioară,
fără să-ți fi mângâiat gleznelor subțiri,
fără să-ți fi purtat tot timpul
trupul de trestie-n brațe
pe sub ramurile grele de săni ale verii
pe sub neluatele'n seamă zăpezi coborînd
pe sub luminile risipitoare...

•

Le credeam veșnice

Pomii s'au prăbușit, rădăcinile șuieră'n vânt
Pe fiecă rădăcină, o pasăre mută

îmi spune din ochi:
— Ei, acum apleacă-te și
culege mere de pământ,
culege mere de pământ...

ÎMPRUMUTAT VIEȚII

Uneori mi se pare că-mi vine sfârșitul
când aerul nu-mi mai intră în plămâni,
ci se lipește de nări ca o frunză.
Tăcute planete,
de unde viața privește nevăzută spre noi,
n'ia'ndrept spre chipul vostru cu nedumerire.
Nu știu nimic. •
Nu cred decât în bunătate.
Mă folosesc de niște mâini
care nu sunt ale mele.
Mi-au fost dăruite. Și nici măcar atât :
împrumutate.
Nu le-am putut păstra cum mi-au fost date
au îmbătrânit singure —
piele
a unui copac
topit în zare.

Un copac
care nici el nu-i al meu.
Sunt împrumutat vieții
de către moarte.
Văzduhul mă leagă
într-o lume de flăcări și fum.
Arse, boabele de grâu
vor părea peste câteva secole
gloanțe
și gloanțele — boabe de grâu.
Nu e totuna.
Trebuie să arăt că nu e totuna.

Să despart apa de flăcări
cu mâinile mele
împrumutate.

I

ÎMPREUNĂ

Spre seară, sbor spre ferestrele deschise,
le-ating aripile,
în umbra cărora glasuri
se aud în jurul unei mese,
a îngrijorărilor,
a câte unei mici bucurii.
Vocile fac odaia rotundă,
clinchetele tacâmurilor argintesc întunericul,
cuvântul mâine își ia zborul,
încearcă să se alăture vrăbiilor.
Apoi, oamenii caută să adoarmă
țintind o lumină îndepărtată
de unde alunecă luna cu șorțuri
strecurând în bucătăria pustie
plătici de aur...

PRĂPASTIA

Lucesc de căști cascadele
azvârle cască după cască
și lungi azvârle spadele
jos în abisul ce se cască

spre care mă aplec tăcut
ca spre-o paftă întunecată
ce cu'nvoială mi-a căzut
din stânca umărului lată.

ANOTIMPURI

De mult printre umbre nucul și-a lăsat
nucile verzi cu albă mătase
și, ele singure, s'au despuat —
și s'au rostogolit, /zbârcite, în case.

RECLUZIUNE

In coaja odăii o să intru din nou,
căci vine întunecata
și o să stau în odaie Joână ce zăpada
va face din casă un ou

DE CONSUMAȚIE

Să fac copiilor p supă din plic
și să spun că e bine
Să fac din marele nimic un mic nimic,
o lacrimă fumegând pe ruine

INFANTILĂ

Cât aş mai vrea să fiu din nou copil
să nu pot scrie nici măcar un rând
să nu pot spune O şi U şi A
să nu doresc nimic, să urc pe-un ram,
să prind găini de vânt să le aclam,
şi ele să se înalţe, să mă sui
în Lună şi să'mpart la toţi gutui...

VICTORIA DE LA SAMOTRACE

Nu are frunte. Fruntea ei
este în piept. Ochiul ei sunt
sânii. Auzul îi umflă aripile.
Nu spune : „eu sunt Victoria”. N-are nevoie
Trage după ea pânzele umflate,
catargele. Nu spune nici
o vorbă. Nu strigă „eu sunt Victoria”.
Sboară
ridicând fără să ştie
norii de marmoră.

și nici ceea ce-i grâul pentru toți,
ci materialismul pentru
dantura permanentă.

Ți-ai retezat douăzeci și
doi de ani, pentru ca să auzi
cum zboară în neant
nu anii altora scăldați în sânge, ci anii tăi.
Zbucnit-au rubinii și fără nici o
părere de rău.
Răpuși de tine însă, și
întâmpinați de aprobarea
ferigilor eterne și de
surâsul tăcut
al veveriței fulgerătoare..

UNUI TÂNĂR CARE A RĂPUS 22 DE ANI

lui Tudor

... Căci ai fi fost în stare
să-i *împlinești* >—
și nu ai vrut. Ci înălțându-te
la umbra lor tremurătoare
nu ai rotunjit
un golf de marmori mângâioase, ci
chemat-ai trăznetul și rânjetul
și-ai răs cum trebuie să rădă Răsul
pădurilor.

Nepăsător de ceea ce spun dascălii ce și-au înșurubat
un jeț de marmoră în fața lumii
și vor să vă învețe nu ceea ce este
materialismul dialectic

DE-ACUM ÎNAINTE

De-acum înainte, obișnuiește-te să trăiești din amintiri,
din umbre de planete pierdute,
din norii care fug, din amintiri subțiri.

Obișnuiește-te să trăiești cu sila și urâtul
așa-ți va fi sfârșitul
cum ți-a fost începutul.

Poate nici nu mai ai mult, de altfel,
obișnuiește-te cu luna de oțel.

Tot ce a fost frumos s'a petrecut cu cel care acum este altul
obișnuiește-te cu prăpastia și cu saltul.

IARBĂ PROASPĂTĂ

Crescuseră ierburile încă o dată.

M'am dus s'o deștept.

— Lasă-mă, te rog, lasă-mă să mai dorm puțin...
m'a rugat.

M'am dus să mai aștept un an din
puținii mei ani, un (an
din nesfârșirii ei ani...

I
\
!

JUDECATA

Albastra mea stâncă de Mare și-a răsucit
capul cu vuiet de plete, sa nu ma vada
asternându-mi pe ochi o spuma de zăpada, -
ca un judecător milos unui condamnat pus la zid.

fa

.

;

j

|

J

!

TU, CARE

Tu, care m'ai înțeles

^ ^ ^
c a n d n u ^ ^ ^ p r i n d e
^ ^ ^ ^
^ n e m a i p u t a n d A ^ o p r e s c >

ocnașele lacrimi au evadat și mi-a fost rușine
că le-am cules atât de stângaci,
neavând batistă, într'un fular de vânt;
tu, care te-ai făcut că nu le vezi,
însă m'ai sprijinit cu o privire
mult mai deznădăjduită decât a mea ;
tu, care m'ai plimbat pe străzile
făcute din cărămizi ce sângerau,
tu, care erai Jînsuți atât de rănit
și atât de îndurerat, —
ai fost, poate, Destinul, însă îndurător

Rămâi lângă mine.

SCHIMBAREA CRUCII

Iată crucea. Ți-am adus-o
pentru că lemnul celeilalte
a putrezit.
Trebuie, vai, tată, să vă fixăm pe voi morții.
ca pe niște fluturi.
Altfel,
ne părăsiți de tot.
Este o grozăvie
în soarele acesta minunat
de Martie.

Optsprezece ani au trecut de atunci...

•— Ei și ? — îmi zâmbești.
— Și ce ?

Și crucea ridică brațele
a nedumerire.

ARGUMENT FINAL

lui Giancarlo Vigorelli

Acum e ora când eroul
alt merit neavând decât
de-a fi'nfruntat singurătatea,
se strânge, singur, el, de gât.

O face fără întristare
și fără bucurie, doar
cu silă, fără resemnare,
că totul fost-a în zadar

A încercat să'nalțe gânduri
și-a suferit și el un pic,
văzând cum viermii

rânduri-rânduri
din viață făuresc nimic.

Rămână viermii, el se duce
ne'nfricoșat de ei, și strâns
de mâna-i ce-a rămas curată,
de ploi spălată și de plâns.

ORFEU

Sunt cel ce nu ascult, deși aud —
că întorcându-mi ochii spre iubire
voi câștiga doar umbra. Sacru, sacru
fie cuvântul repetat mereu
legat de ceea ce e jertfă. Sânul tău,
zeița mea, deși pierdut, e luna.
Poteci de raze arată și acelor
ce'ntunecă pământul și încearcă
să ne prefacă'n capete de lup,
neputincioase să-și rotească ochii.
Eu trec prin noaptea ce pe veci îmi fură
vestmântul meu de naiuri străvezii
și tai nelegiuitul întuneric
cu sânul astrului meu : sacru, sacru.

PARABOLE CIVILE

SUGRUMĂTORUL

Azi-noapte m-am luat de gât —
din mâini făcându-mi pn colier.
Lungi, mâinile-mi luceau mocnit,
falangele erau de fier.

Mi-am spus : „Acuma, strânge, hai,
că nu-i atât de greu cum pare
să te împodobești chiar tu
c'un sfânt colan — și cel mai mare".

Și-am strâns, și nu cu multă milă.
dar pare-mi-se nici de-ajuns,
și-un glas mi se păru că spune :
„Așteaptă. Nu ești încă uns

să porți acest însemn, ce-i sacru,
și are forma sfintei roți.
Când o să vină, poate, vremea,
adună mâini, dar de la toți,

și-atunci abia, sorbind mânia
și sila câtă-i pe pământ,
grumazul tău să fie turnul
cuvintelor, de tine frânt, —

în urma căruia pe chipul
acestui glob s'auzi cum sună
o liniște drept-grăitoare
ca marea, — fără de minciună..."

ATRI2II

Atrizii, bieții oameni, ce-au făcut...
În teaca sângelui au înfundat
o limbă de metal, și au răcnit
frângându-și mâinile de gustul
acestei băuturi clocotitoare.

Sărmanii oameni încurcați în
câteva plase largi de sânge și-n atâtea
căințe... Nu știau nimic... Un pântec
le fuse conștiința mamă a monștrilor.

Dar câți ? Să-i numeri pe o mână... Bieții oameni.
Nepricepuți, vai, în psihanaliză.
Făpturi în care straja remușcării
șoptește : — Răcniți, e voie.

Nici o învățătură nu ne-au dat.
Doar strigăte și câteva ecouri de țesături greoaie
de zale... Și vreo câteva morminte.

O să vă duc acolo unde lumea
e mută, unde nimeni nu răcnește,
acolo unde-s veseli asasinii,
și omul — cruce ; țara — țintirim.

Acolo e tăcută omenirea,
și ucigașii-s ca nisipul mării,
și morții nevegheați de facile lungi, ci doar
de împăcate puști ce fumegă...

AȘTEPT

Aștept toporu'n fiecare noapte,
toporul care să-mi creșteze
o tâmplă de unde să z bucnească
nepăsător un trandafir senin.

El poate să se'nalțe de la dreapta
sau de la stînga — nu pot ști nicicînd —
de aceea capul mi-e un clopot ce se'ntoarce
în somn mereu și însetat așteaptă lovitura.

SUPRA

O să ne mai vedeți, n aveți nici o grijă,
nu se termină totul în acest veac,
unde fiecăruia îi vine de hac - •
o minune teleghidată de o stea, im scaun sau o schijă.

CÂND NU VREAU

Când nu vreau să te mai privesc — în van e !
Orice ai face, ești pe jumătate — sau
profilul unui gol,
fie că ești femeie, împărat sau jeț în patru labe
săltat pe umerii unui norod întreg.
îmi las atunci să lunece pe-un ochi ,
oblonul nepăsării, în umbra căruia
fac să se'nalțe codrul răsuflării
și să îmbrățișeze pântecul
stelelor neatinse de nici un astronaut,
și sborul somnambul al
licornului de brumă, despre care
nici nu ai auzit măcar.

Dar ochiul celălalt veghează, și când crezi
că sunt pe jumătate adormit,
✎ rază a lumii mele nevăzute
cu nevinovăție te contemplă... și te ucide.

Deci dacă vrei ca'ncunurat
să bați calea astrală,
întinde-te într'un sicriu,
cu încălțări de gală.

DRUMURI

Se pare că'n acel oraș
se nasc cam vreo trei sute
de oameni zilnic, și'ntr'o zi
o sută-ajung guri mute.

Cât lemn, o, Doamne, vai cât lemn
ne trebuiește ca să
încapă oamenii'n sicriu
și'n micul leagăn-plasă.

Și câți din cei pe lume-aduși
desculți stau și cuminte
o viață... însă n'am văzut
morți fără'ncălțăminte.

FAPT DIVERS

Fiind din pâine scos, omul rămase afară,
și afară nu era nici iarnă și nici vară
și omul murind, spuse: „Așa trebuie să fie...”
Și totul se petrecea în ziua de Sfântul Nimeninuștie.

SFÂNTA' SFINTELOR

Poate doar pentru că trăim numai o dată
atâtea silnicii pe lume ?
Să fie ăsta rostul omului? • • .
O pândă fără încetare, ca
să auzim când or să șuiere prin tine
un stol de noi săgeți,
sfinte Sebastian ?

Însă nu tu, ci el, și eu, și voi
suntem azi țintele.
Și cine-i cel care ne ia la țintă ?
O, Doamne ! Atâtea întrebări...
Cine-i acel ? Ei bine,
e cea mai sfântă dintre toate sfintele,
Prea Sfânta Nerușine...

FIRESC

Ceea ce s'a dus — s'a dus.
Privește spre Miazăzi, privește spre Miazănoapte,
privește spre Răsărit și spre Apus
și nu striga, — vorbește în șoapte.

E lămurit. Mulți am vrut să fie bine
nu pentru noi, ci pentru toți,
și alții au vrut să aibă viețile line
doar pentru ei, pe patru aurite roși.

Totul este atât de firesc
încât mă mir de ce mai și scriu
aceste litere pe care ar trebui să le gândesc
melodios doar în vioara-sicriu.

A DOUA ÎNVIERE

A doua înviere (oh, cât o aștept !)
a doua înviere, o, Doamne,
dar fără sânge sau — pentru numele Domnului
fără sânge nevinovat..
a doua înviere,
dar fără fiarele acelea,
sulițași orbi, căști trepanând creierul,
chipuri fără chip, busole
arătând un singur punct
cu frenezia demenților
(„acolo-i Paradisul
unde curg pletele de sânge !")
O, nu, nu, nu ! Fără aceia
care scriu cu piroanele
trecute prin oase, fără
acele călimări de lacrimi,

fără mâinile tale, Pilat, maculate de-atâtea umbre,
 fără viața măcinată absurd
 pentru ca procuratorul și alții să-și poată spăla
 mâinile, fără bilanțul care spune :
 „arșice și oase”,
 fără acel mort frumos,
 mort ca să ne învețe să nu trăim urât,
 fără mortul acela și acela,
 îmbrăcând feciorelnic cămașa jertfei,
 fără tigrii care i-au sfâșiat,
 fără nodul pe care blestemata memorie
 mi-1 suie în fiecare noapte în gât
 cu iușeala unui ascensor insuportabil*
 fără mine, dacă n'am învățat nimic
 din puterea fiefului și a nufărului —
 dar fără de reînvierea voastră
 sulițași orbi, fără
 orbirea voastră, priviri de solzi de-oțel,
 fără curțile amețitoare
 pe zidurile cărora aripile alunecă neputincioase,
 fără trăznetul orb și fără
 cântările paralizate, fără brățărilor
 care nu sunt de soare...

O, Doamne, care ești în mine,
 și care nu mă mângâi, ci mă seceri,
 făgăduiește-mi a doua înviere,
 cea așteptată, trup de râu curat...

I

'j

\

, MASURI

Și moartea;care ne umilește,,
 moartea care ne spune: e|ți mărunț mărunțule
 ești mare mărețule
 și toți sunteți, ai mei
 ehei și ehei

Moartea care în orice chip s'ar arăta.
 este tot umilitoare,
 moartea care mă îndeamnă :
 privește spre soare
 ca să te obișnuiești cu pământul

Cu dpi .metri de pământ.

NU CU TRISTEȚE

Omul acesta nu mă vrea trist
și mă silește să râd —
și cu cât mă silește mai mult,
obrazul meu este mai hâd

Dar el așa vrea și nu altfel
și-mi strecoară între dinții știrbiți o floare
și-mi spune : „râzi sau
prefă-te în fată nepăsătoare"

Și-mi anină de urechi cercei
și-mi pune pe cap un castron din paie de soare
și eu strig : „veniți și culegeți ghiocci" —
și gura mi-e strâmbă și mare.

ASUPRA MEA

Acolo și acolo, moartea își arată dinții
întâmpinată de zâmbetul altor hârci,
cadavrele sunt culese și fotografiate,
dar eu mă aflu printre ele de pe acum.

Au mai izbucnit câteva furuncule de bombe
pe spinarea colosului acesta de pământ și flori.
Și totuși pământul se învârtește
vomitând cocoși de flăcări salutând din sbor.

Mă doare sufletul. Sufletul
care există.

Un răget de fiară sunt totul
gândindu-mă la voi, copii și bătrâni, mereu.
Bună dimineața este spus de salve de tunuri.

— Deocamdată, sufletul meu, deocamdată,
 mâine întreaga bătrână carne a cerului
 de mortuari crini explozivi s'ar putea să fie brăzdată.

~*;

I

- • <*• • -

Nu vreau să mai știu nimic.
 Lăsați-mă să dorm două mii de ani
 și sculați-mă după aceea un pic
 în lumea înțeleaptă a pașnicilor guzgani.

i

|

COPIII VEACULUI

Ni-i frică să spunem că uneori suntem nebuni,
 că ne încâlcim într-o rețea circulară de ochi orbi
 că suntem numai un firmament de păianjeni
 în care ucidem lumina,
 că nu suntem cei mai buni
 și nici măcar buni,
 că mersul nostru repede și drept
 este strâmb,
 că suntem salutați cu silă
 sau teamă
 cum fac sălciile sfâșiate
 în fața viforului —

că suntem priviți ca niște cartușe
și că puțin îi pasă celui cu pieptul ciuruit de proiectile
dacă prin el va luneca luna
transformându-l într-un fagure de miere —•

sau încă un proiectil...

CONVERTIRI

Cocoșu'n zare-a trâmbițat,
s'a înroșit de cântec marea.
Nu-i încă zi, dar poți să'ncepi,
poți, Petre, să începi vânzarea.

Ca sfeclele de sânge pline
frunți te așteaptă, să le vinzi,
din teacă scoate spada, Petre,
cu tulburatele-i oglinzi,

dar nu să aperi, ci cu dânsa
să fulgeri tidve, să le zbori,
în noaptea care din vânzare
dă hrană puhavelor ciori.

Apoi încarcă-le'n căruță
și-ascunde sabia sub fân
și du-le'n târg și vinde nimbul
martirilor, — pe ei stăpân.

Și schimba nimburi pe inele
și fă un joc, cum e la bălci,
și spune c'au pierit atâția,
dar nu de spadă, ci de gălci.

Și-apoi așează-te la dreapta
prea sfântului, și poți și plânge,
și despre nimbul tău, tu spune
că-i de rubine, nu de sânge.

REVOLUȚIE ȘTIINȚIFICĂ

Să cumperi o pereche de ghete e uneori atât de greu
și rachetele siderale calcă pe lună atât de ușor.
Eu încălț coturni de stele mereu
și-mi trag peste pulpele transparente
norul cel mai puțin costisitor.

CU NEPĂSARE

N*am strâns nimic... nici o avere,
nici un ban încolăcit într'un cerc sau la circ,
și nicăieri. Nu am știut să strâng,
nu am știut să păstrez.

SI nu faceți nici voi altfel.
Lăsați-i pe alții. Strângeți câteva
fișicuri de izvor. Sunați-le în amintire.
Pe acestea — păstrați-le.

Surâdeți. Fiți liberi. Fiți vântul
care, trecând prin sita soarelui,
lasă ce-i aur căutătorilor buhăiți.
Nu strângeți ca să nu aveți ce pierde.

Râdeți cu dinții strălucitori.

UN VIS

Mai buni decât niște insecte
noi nu suntem prea mulți.
Ar trebui, ca ele, în secte
să stăm și prunci și adulți.

Să alergăm în sus și'n jos
cu negrele noastre meloane
și să mâncăm fructe de aici
și fructe africane.

Să ocolim orișice masă
și să n'avem habar
de-acele mese care au
conturul circular.

Pe tunurile ce-au tăcut
să ne-'nșirăm : mărgele...
— Acum (să spunem), au un rost
când bate luna'n ele...

îNTĂMPIKARE ' '

Vă primesc pe toți «cu Brațele deschise
Veniți oameni, veniți ~~stan~~ jenei,
veniți vise, veniți' lupi

Fiecăruia dintre voi vă trebuie altceva, știu
Pentru voi, mă pot face pământ,
râu cu dinți feciorelnici sau pradă

Pe toți am ajuns să vă înțeleg
vă trebuie tuturor hrană
Din sângele meu se adapă bujorul sărbătoresc
și limba lupului roșcovana sclipind.

Orbi acum, să ne dăm mâinile,
trecând clătinându-ne podul tenebrelor...

PRIVIGHETORILE

Privighetorile sunt cele care ne-au scos ochii
nu lupii, nu răufăcătorii.
Ne-au scos ochii cei care ne-au iubit mai mult
cei care știu să cânte să ne cânte
să ne descânte
ne-au scos ochii, crezând că sunt semințe,
prietenele noastre, strălucitoarele noastre prietene,
cele care ne-au iubit mai mult,
stelele cu pliscuri de lumină,
și au făcut-o totdeauna ciripind
că ne fac bine.
Erau de-ale noastre.
Cu ele puteam discuta despre treptele culorilor
despre piscurile sunetelor
despre vaidenoi și despre Ossana eternității.
Ne-au iubit și sărutându-ne
ne-au scos ochii.

IOV ȘI FRAȚII

— Tu ești, Iov ? — îmi spune steaua bătrână,
iar eu îi răspund : — Sunt eu, el și sunt ei.
Și ea îmi șoptește : — Golașilor, luați-vă de mână
și feriți-vă de hoții de piei...

URSUL VETA

Ursul Veta a fost un urs ciudat
cu nume de femeie și trupul de;hărbatî
Poet fiind* se smulse din fiare și din funii
și din belciug —r și-și puse în> nas belciugul lunii.

RUGĂCIUNE PĂGÂNA

Maică a Domnului, stea sfântă de mare,
unghiu al virginalelor pulpe de-un roz de tcrevete,
cu lungi ochi precum i-am visat
gândind ia cea mai suavă
și la cea mai
infernă dntre femei,
fii-mi tu aproape, fiindcă
ne semeni, fiindcă
nu-i nici o nevoie
să te căutăm unde zac stelele
la fel de indifere
ca o strânsură
de coji de semințe zvârlite
într-un cinema
de periferie.

Tu-mi ești familiară,
o, Maică a Domnului,
maică a mea, care semeni
cu mama ce s'a chinuit
și-a înnebunit
pe lume aducându-mă.
Tu ești și superbă și atâta
de prăpădită. Nu vrei
să-ți pui pe creștet cunună
făcută de mâini tremurânde.
Ție ți-e milă de ele.
Le interzici oboseala. Le iei
de pe spinare povara, și suferi
și nu domnești, și nu vrei
nimic.
Ai reședința — ta — templu
sub clătinătorii mesteceni ai zorilor,
sub pale coloane de Vânt, sub odăjdii
de ape, ceva ce nu costă
pe nimeni nimic.

Maică a Domnului, maică
a mea, tu ești cea sfântă,
nu domnul
Savaot și nici domnul
ce-mi bate la ușă și nici
cel care vrea să-mi pătrundă
în suflet cu biciul.
Pe pântecul tău șiroind
de negurosul mușchi verde
și lângă sânii tăi care
înalță placidele ape,

odihnește-mi • tjudita mea târnplă,
o, Maica,, ștea sfântă d%mare,
tu, Maică a închipuirii, .
și fii-mi .tu aproape.

M'AM GÂNDIT

M'am gândit azi ce pur e
sufletul de iepure.
Chiar când glonțului i-e pradă,
scoate îngeri din zăpadă.

...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

DEVENIRE

O să devin un lup de cremene
n'o să mă pot mișca din loc.
Cine se va atinge de mine, însă,
va lua foc.

O să mă amestec cu tine și cu tine,
cu tine bestie și cu tine, îngere,
și ochii mei palizi nu vor răsfărânge
nici bucurie nici plângere.

Însă chiar și atunci voi fi altceva
și decât tine și decât tine
și chiar și amurgul va fi neliniștit
pe încremenitele mele ruine.

VESTIREA PRIMĂVERII

Cât ne cojim, vai, de frumos,
de ceea ce ne pare
că-i viața, cât de cuvios
e osul ce răsare,

strălucitor și desgolit
și anonim și care
e numai nimbul potolit
al unei marmori rare.

Să scapi de haine și de cei
ce coase și descoase
și să fii osul-ghiocel
în codrul mut de oase...

INIMA ȘI HERUVUL

Gloanțele trase'n lume mi-au ciuruit
șase flori cu tulpine fragile de nervi.
Pe a șaptea care palpită în mine, la stânga,
mi-au despicat-o.
Un heruv caligraf cu aripi lucind de gomină
văzându-mă palid și clătînându-mă puțin,
îmi spune :
„0, ce butonieră ți-au croit în inimă,
pune-ți o floare în ea".

Și se înalță ușurel cu stiloul de-azur fâlfâind spre

INSULA

Troznetul puștilor e un joc de copii
se trage pe alte continente și nici nu-1 auzi.
Cei care cad încap cu toții
în sicriele câtorva coloane de ziar,
în câteva fotografii.
Totul e să nu cadă Ceamare
și în nici un caz n'o să cadă aici.
Cele mai fericite inimi sunt cele insulare
apărate de nepăsări mari și de griji cât mai mici.
Nu comparați luna niciodată
cu o grenadă sau cu un obuz.
Pălăria cea mai căutată
e pălăria anti-auz.

Pregătește-te să te speli pe mâini..
Apoi vei adormi. Bat vânturile
dincolo și dincolo și dincolo.
„Requiescat in pace.”

EDIȚIE SPECIALĂ

Dincolo sunt uciși și dincolo și dincolo.
Așa este în zori.
Culorile.
„Mor" — scrie pe hârtie. „Morr ei.” Este limpede.
Coboară storurile.
Umbra lor scheletul unui acordeon
sau al unui pește hipnotic. Cum vrei.
Însă dincolo și dincolo și dincolo
este un pic altceva.
„E groaznic într'adevăr"... Pe urmă
te obișnuiești. Înoată'n întuneric.
Nici o deosebire între icre și gloanțe.
JFă-ți cruce. Liniștește-te.
împacă-ți conștiința cu cele dintâi,
dar stomacul să nu fie prea încărcat.
Ascultă rafalele de stori noaptea în întreg orașul.

„Să ne vedem cu toții de străchinile noastre
și dacă-1 doare capul pe altul, nu-i al tău.
Omul trăiește o dată, în schimb trăiește rău.”
Cele mai caste pulpe sunt pulpele de astre.

Nebunii se'nmulțiră grozav după statistici
și-ororile văzute'n al doilea război
n'or să se mai repete — spun cei lucizi, nu mistici,
căci nici nu pot să fie, vor fi orori mai noi.

Acel ce dă comanda războiului stă calm
și apăsând pe-o clapă îmi face fața pală,
dar mă voi duce, totuși, diseară la o gală
de filme'n care moartea'nfiorește din napalm.

Voi tremura, probabil, un pic, că-s jupuit
de piele, și sunt roșu în veacul generos
și n'o să vadă nimeni cum sunt și, negreșit,
privindu-mă vor spune : — Ce trandafir frumos !

A DOUA EDIȚIE SPECIALĂ

M'au despuiat de piele de sus și până jos
și mi-aruncară pielea la fel ca pe o plasă.
„Un val de bombardiere a atacat din nou
orașul”. însă — lasă...

Poți să pornești oriunde, căci nu a fost nicicând
mai mare libertatea de a călători.
Am pașaport prin care trec mii și mii și mii
de „K.L.M.”, de „Boeing” și-alți șoimi comerciali.

Sbor, așadar, prin animi de semeni împușcați,
prin buzunare goale, dar pline de speranțe,
prin strigăte de oameni : „de ce nu ne-ajutați !”
și prin tuneluri oarbe de lacrimi orfane.

ÎNAINTE

Printre scheletele de lumini ale oraşului indiferent
căutându-te, viaţă dusă,
viaţă oprită, statornicie mută,
singura mea viaţă.
Neîndrăznind să-ţi şoptesc numele
de teamă să nu se clintească stelele
neînţelegând nici ele
nimic.
Avioane rănind văzduhul
de la Nord la Sud
şi altele de la Vest spre Est.
Viaţă traversată, cusută.
„Acest costum o să-1 porţi —
apoi în genunchi
apoi în patru labe
apoi întins.”

I

Tăcere (de moarte) —
şi atâta zgomot.
„Fie numele Domnului binecuvântat.”
Clopotele de la Westminster
neauzite de nimeni aici,
şi ondularea Dunării
nebănuită de ei acolo.

I

Războiul continuă.
Pâinea este caldă încă.
Aburii ei —
poate de sânge.
Totul este să trăieşti, să poţi simţi încă
moartea altora.

Din atâtea peşteri ai urlete
dragostea naşte trandafiri.
Inconştienţi.
Şi iată universul înaintând
cu ţeasta spartă
şiroind de milioane de stele atât
de optimiste.

HOTĂRÂRE

Vă voi crește
ca pe niște pui de lupi cu ochi de peruzea
în această lume
unde oamenii se rup.

CARUL CU GRÂU

Un car mărunț, cu grâu, ce trece
peste pământu'ntins și rece

un car cu grâu ce se înclină
sub greutatea-i de lumină

un car cu grâu ce se apleacă
oftând încet și vrând să treacă

printre chesoane, printre șire
de leșuri, printre cimitire —

și trece, luminând cu spice
ucisul cer străpuns de-alice

Tot ceea ce am pățit noi, cei de jos,
sunt, fără doar «i poate, pățaniile noastre.
El are ghiare cu care ia tot ce se poate lua
și privirile candidе și albastre.

PERFECTUL ACROBAT

Perfectul acrobat este acela
care n'a călcat nicicând în noroi,
cel care totdeauna este deasupra noastră
cel care vinovat fiind, spune : „Vinovați sunteți voi...”

El are dreptul să spună aceasta
pentru că nu se amestecă niciodată
printre acei care suntem acolo unde suntem
în lumea noastră mereu un pic vinovată.

Neatingând decât sârma întinsă,
picioarele-i sunt totdeauna curate,
el vede totdeauna lucrurile de sus,
pe dânsul nu-l ating sârmele ghimpate.

să-1 facă „*peccavi*” să spună,
 pentru că'n întuneric de moarte
 spunea „o să fie iar lună
 și soare, și stele iar or să scapere”,
 pentru că să se apere n'a încercat
 și a crezut în ce cred
 sfinții și desmoșteniții
 și inocența de ied —
 l-au lăsat să se stingă
 precum s'au stins sfinții, părinții,
 însă nu'n ocnă, ci'n soare.

Și nu îi tăiară, nu, capul,
 ci aripile de la picioare...

PEDEAPSĂ INDULGENTĂ

Pentru că n'a vrut să-și plece fruntea,
 pentru că fruntea lui era
 boltă deasupra mocirlei,
 pentru că n'a vrut să spună :
 gura ta este gura mea,
 pentru că îi era milă
 de oameni și nu de fier,
 pentru că drept te privea,
 pentru că se desprinsese de el însuși,
 fiind nour cu ploaie argintie sau stea,
 în pâine voind să renască,
 pentru că știa să zâmbească,
 din crucea întinsă făcând
 aripi și reîntorcându-se
 mereu la ai săi sângerând,
 pentru că n'au izbutit

i

r

^

.

Dar nu v'ascundeți gândul ! ca să știu
ce trebuie să fac cât încă-s viu
cu leșul vostru care mai trăiește.

MĂȘTI

unor amici

De mă iubiți, iubiți-mă tocat
și nu întreg, căci dinții-or să vă doară.
Și sfatul meu, de bun o să vă pară,
e să-mi sfărmași oscioarele, curat.

Nu într-un lac svârliți-mă-ntr-o doară,
căci știu să-not, și scap și e păcat,
ci-n cârcă aruncați-mi ne-ncetat
o niagară de venin, murdară.

O, nu mă strângeți, dacă mă iubiți,
atât de mult la piept, ci drept, frățește,
veniți și gâtui-mi strângeți, liniștiți.

Insinuantă, se uită spre mine și spune :
— Vie judecătorii,
de-acum înainte nu mă mai las condamnată.

Și mă privește din gloria paielor, cu ochiul
ce nu i-a fost scos...

j

SFÂNTA IOANA

în casa magazie
învăluită-n cărămizi ce-au putrezit
și-n aburii pământului,
stă încă sfânta Ioana.
în magazia-n care am copilărit
stă sfânta Ioana.

O platoșă invincibilă
țesută din mii de broaște gata să sară
îi strânge, păzindu-l, trupul primăvărat.
Un jeț de paie murdare o-nalță
și-o cartușieră de dinți strălucitori
îmi surâd
din gura-i de măr profanat.

HANIBAL

lui Giancarlo Vigorelli

Nimeni n'avea ceea ce el avea
 superba lui trufie
 și elefanții
 și labele lor sfărâmând vertebrele
 acestor Alpi albiți de spaimă.

Călca, de-abia să se audă, peste stânci
 și s'auzea în lună, și
 nimeni nu mai văzuse trâmbițele
 de piatră ondulândă ale acestor fiare.

Și n'au învins.

CENTAURI

Aceștia sunt centaurii
 care nu-și frâng gâtul niciodată
 căci au grumaji de ape de oțel
 ochi ce nu iartă
 copite cu înverșunare potcovite.
 Ei trec, și din goană îmi spun,
 zâmbind un pic, măreți totdeauna :
 — Fă ca noi dacă poți...
 Dacă poți, fă ca noi...
 Și dacă nu, mulțumește-te,
 strigând : „Slavă vouă,
 neîmblânziților, sublimilor,
 frângătorilor de grumaji,
 valuri văzute ale timpului !"
 — Să fie... — spun.

— Să fie ? — mă întreb.
Nu sufăr
să fiu călcat în picioare.
Dar voi aveți copite, slăviți centauri.
Asta, poate, se poate...
Voi mergeți drept înainte
stârnind nouri de praf
și uneori, de argint.
Dar e argintul nostru,
un pic, poate, cenușiu,
materie cenușie,
norul visărilor noastre,
creierul nostru.

Slavă, deci, goanei voastre
care — fără să știți — ne pune
creierul în mișcare,
la urma urmei, globul nostru
pământesc.
Slavă vouă, care — tropăind •—
ne ajutați să nu uităm că de mult
omul umblă în două picioare.
Slavă vouă, zeilor patrupezi,
cei care faceți din fluvii șerpi vii,
cei care — împotriva voinței voastre —
ne învățați să ținem fruntea sus,
cei care ne siliți să ne împotrivim
cu seninătate turbării voastre,
cu istețime vomitării avalanșelor voastre
cu scutul silei înțelepte nebuniei voastre.
Slavă vouă, care-mi străpungeți inima
lăsând să se vadă prin ea azurul ;
fiară senină ce n-o să vă ierte.

Slavă vouă,
meteoriți maculați
ai timpului nostru...

Ce dărui tu ? cuvintele, dresate
să ți se-napoieze iar și iar,
umflate după voie, dezumflate,
cu dragoste de tine, fără har ?

Unde ți-i dragostea de semeni,
apostole de tine-ndrăgostît ?
Oglinzile-ți nasc numai monștri gemeni,
surâzătorule nefericit...

APOSTOLUL

De ce fel de iubire de oameni îmi vorbești ?
de-aceea care-ți face doar ție bine ? — spune !...
de oamenii ce-n jurul tău vrei să se adune,
să te iubească, să le poruncești ?

Iubești tu omul ? care om ? acel
ce-ntr-o oglindă palidă s-ascunde
privindu-te pe tine ? Ce oțel
e-n ochii lui... Ești tu acel... Ce crunt e !

Privește cât de blând ești : ai zâmbit,
și-un ger a aburit oglinda toată —
și-ai răs, și răsul s-a schimonosit
și a zbârcit oglinda deodată.

MAI SUNT

...și trebui-vor să-și lepede pielea...

(Ioan Paflagonitul
din Cetatea Zindag)

O să mai fie până atunci
dar adevăr zic vouă
mai sunt multe lucruri
care trebuiesc să-și lepede pielea.
Mulți sunt înecații
în apele jilțurilor cu ghiare de foc
și capete de lei.
Ei trebuiesc mântuiți și îndemnați
să meargă în pădurile căinței
unde-i așteaptă blănurile
de mușchi odihnitor.
Văzduhul se clatină
și nu-i mai rabdă
acolo unde sunt și de unde
singuri nu se vor smulge.

Ei trebuiesc ajutați să se clinească
pentru că tiarele lor sunt niște
măsele sparte bătute de o lumină stearpă,
și cine a văzut, om sfruntându-și semenii
fără să fie ajutat
să plece acolo unde clipocesc
stelele broaștelor
și unde se încălcesc fără oprire
jilavele plete roșcovane
ale uitării'n rușine.

Sfărmând rubinul inimii
celor aduși de spate
ei au nădăjduit că o să stoarcă din el
vin
și au văzut sânge curgând.
Și stâlpi de strâmbe visuri s-au năruit
prefăcuți în făclii arzând
cu flăcări de sânge
și cetatea ce-avea
în loc de paratrăznet
un deget înalt și pe el
unghia lunii
șopti sfârșită : „sfârșească-se !"
și se înfrumuseța cu dresuri de foc
și-și trase sprâncene de trăznete.

Și-acum așteaptă frumoasă și'n zdrențe
pe cel ce-i va pune pe creștet
nu nimb de stearpă mărire
ci nimbul rotundelor azimi ce fumegă.

RAIUL

Primul muritor beneficiar : — *Hei, ce bine !*

Al doilea muritor beneficiar : — *Hei, ce bine !*

Al treilea muritor beneficiar : — *Hei, ce bine, ce bine !*

Al patrulea muritor beneficiar : *Hei, ce bine, ce bine, ce bine !*

Al cincilea muritor beneficiar : — *Hei, ce bine, ce bine, ce bine, ce bine, ce bine, ce bine, ce bine !*

Post scriptum : — *Mai bine Iadul !*

RUGĂCIUNE

Tatăl nostru carele ești în ceruri
coboară, dacă ești, pe pământ
și oprește viforul morții
și fă din căști pălării
și mângâie fețele morților
păstrându-i în viață pe vii
și stai printre noi de ni-ești tată,
din sângele scurs făcând vin
și fă din oricare armată
alaiuri civile.

Amin.

FĂRĂ NECESITATE

Ai fi putut, desigur, să renunți
la crunta faptă, nu era nevoie.
Ai încercat să împletești o plasă
menită să sugrume zorile.

Dar clopotele bat. Ai fost surprins
cu mâna'n sacul nopții, căutând
stele, să faci din ele netede cușite,
un zâmbet vinovat triumfător.

Cine te va ierta nu știu — și cine
te va iubi, decât doar, poate, Noaptea,
ce colcăie de icrele noroaiei
și tremură'n rușine...

JURNAL DE BORD

...Nu s'a mai întâmplat nimic.
Gorilele au început să reflecteze, —
de contrarietăți lovite, câte un pic
Știau numai să dea, fără
să fie obișnuite să și încaseze
Acuma, ananasul ce-l mâncau
le pare — și se pare chiar — că-i iască
Distanțele nu mai există. Azi
cocotierii se ating de brazi
Gorilele ar voi să și zâmbească
dar își arată colții

pândiți de ghilotina rece a bolții.

(Din poemul fără de sfârșit „Paradisele naturale”)

acelora ce — apăsați de lespezi —
cred în forța descătușătoarelor vânturi,
în tine, primăvara mea, și în
eternitatea celor care așteaptă
învăluți în giulgiuri mari de piatră.

IZVOARE

Laudă dragostei, primăverii,
unduirii trupurilor neîncătușate ale apelor,
meteorilor de muguri,
iubirii, mult mai puternice decât teroarea
nourilor căluși
asasini ai luminii;
castanilor care ne vor dărui lampadare necerându-ne nimic...
Elenei care se smulge din brațele silnice
hotărâtă să înfrunte mai degrabă fierul, decât să rabde
osânda blonzilor cărlionți ai lui Menelaos ;
slavă credincioaselor iscălituri ale tenacelor pârauri,
libertății lor — glorie'n păduri și pe șesuri !
ochilor viorelei care nu clipesc în fața furtunii.
voinței omului ieșit din iarnă slăbit, — glorie

NUMAI DACĂ

Cu dragă inimă îți dau
dar numai dacă vreau și dacă
bătrâni și prunci nu strigă „au !”
și dacă inima nu-mi seacă.

Adie raza mea a grâu
și nu vreau grâul meu să cadă
cu boabele în negrul râu
pe care îl deschizi cu o spadă.

Să smulgi din teacă un izvor
dar nu de sânge : de cleștare
și să te naști din nou, și'n zori
să-ți spun : — Cu bine, frățioare !

SEMIRAMIS

lui Geo Bogza

Dar este o pomană odioasă
că mi-a fost dat să mai trăiesc
după atâția morți

Căci am trăit nu într'o
grădină,
ci într-o măcelărie

Să spun, așa dar, că miriadele
de picături de sânge
sunt rubine

Să mint pe toți, mințindu-mă,
că am trăit nu printre semeni atârnați de ștreang,
ci legănați de raze
în răcoroasele grădini ale
Semiramidei

DIHORII

Am simțit de departe dihorii
târcoale dând grași cenușii
puilor lunii în zorii
acestei primăveri prea târzii

O, nu, eu nu acest lucru
am vrut — în mi ne-am strigat
sub cerul și roz și de cupru
atâta sânge-i vărsat.

Și am chemat brebenelul
și nădărușul să vină
și-i tremura lunii inelul
privind dihorii lumină

Și primăvara venea
printre dihuri și prin raze.
Cu degete lungi își puneă
pe palul chip masca de gaze...

SATRAPI

Tiribaze
Tissafeme
Farnabaze
Datame
Mazaisos
Oro n te
Spithridate
iMemnos din Rhodos
Abrokomas
Ariarathe
Atorampara
Azbaal
Elpaal din Byblos

Ucigând,

voiau să'nghită Timpul

Au pierit
într-o noapte
sau într-o zi...

CA PROSTUL

Vai de sufletul nostru
care — când să fie mare
ni se cocoșă ca prostul
proștilor dând ascultare.

Atunci veniră guarzii planetei cu dinți de cuarț
și-mi spuseră : „Plătește”.
Și am plătit. Și m'au legat.

AQUAFORTE

Beam băuturi aprinse
băuturi de brad tânăr care arde încet
băuturi de amurguri și de înfrângeri încăpățânate
băuturi care-și depun scheletul drojdiei cu greu
băuturi de chihlimbar care strigă „Osanna
celui care nu s'a născut
și niciodată celui ce este”,
băuturi ale memoriei cântăritoare și
ale memoriei imprudente
legându-se totdeauna la cap când n'o doare,
beam băuturile mării cu valuri lungi de leoaice
și băuturile mătăsoase ale lunii larg legănătoare,
băuturile care iscodesc și află
dincolo de ceea ce este,
beam băuturile care nu costă pe nimeni nimic.

MARELE ORB ÎN PRIMĂVARĂ

Tu, care nu mai poți să zămislești
nimic, decât aceste turnuri încâlcite
ce-ar îngrozi până și Babilonul
și'n fața cărora cereasca Mare
își sughe pântecul, să n'o atingă, —
orbitule, tu care ești
de toată lumea ocolit, asemeni unui
crunt cimitir imens și vertical,
să taci acum... Ca să te liniștesc,
o să aștern sub capul tău
o pernă de tăcere. O să se apropie
de tine, poate, o rază sau
salcâmul, poate, o să-ți dăruie o pleoapă
și, poate, o să'ncepi să vezi și tu,
om orb, întins sub ploaia care'mparte
atâția ochi mirați pământului...

FĂRĂ ȘEA

De câtva timp nu fac decât să aștept.
Un cal sunt ce-și așteaptă călărețul ?
Nu asta.

Mi se'nfioară pielea ca o apă
pe luciul căreia un vânt de iarnă trece —
și nu aștept aceasta.

Mi-e uneori prea cald și alteori îngheț.
De-acolo vine râul beznei și cuțitarul viscol de dincolo.
Nu asta vreau.

De câtva timp nu fac decât să aștept.
Un cal sunt ce-și așteaptă călărețul ?
Nu asta.

de om să strige. Și mă fă lumină
și-arată celor care cred că-s mort
această mască de cenușă arzând
și tristul meu surâs care-i învinge.

APA ȘI FOCUL

Te las acum pe totdeauna, apă,
apă ce vii apă ce te retragi
tu care faci cămăși ca să acoperi,
apă ce sature apă care înșeli.

Te părăsesc, apă care învălui
și nevinovăția și ce-i scârnav,
apă ce speli și potolești și-adormi
și-apoi scufunzi lingându-ți țărnul calmă.

Apropie-te, foc cu plete strigăt,
tu ce mă strângi în ghiare care mușcă
și fă-mă torță a leilor înaltă
și strigă precum nu poate vreo gură

Ție îți iau un picior și ție o gheată
și plâng pentru că nu o să știți
cât v-am iubit — niciodată...

NICIODATĂ

Ce frumos o să fii dacă te lași jumulit
de cascada penelor tale, vulture !
Mai echilibrată decât turnul Eiffel vei fi
dacă-ți retezi un picior,
o, girafă !
Dacă mâna stângă știe
ce face dreapta — ce bine î
Eu sunt mânerul balanței,
trăiesc din căderile voastre
și din ruine.
Tu — scobitori o să iei din razele soarelui, —
eu iau căldura.
Tu — te vei tunde,
iar ție îți dăruie, drept nimb fără moarte, chelia.
Felul tunsorii poate să fie ales, —
trăiască noul Mesia !

Atunci, bicicletele sunt date la o parte,
prieteni vin mai greu, căci umblă pe jos,
și numai roțile soarelui, scăpărând departe
îți mai spun că, totuși, totul e atât de frumos.

SIC COGITO

lui Geo Dumitrescu

Ne vedem într-o viață de vreo câteva sute de ori,
de câteva ori, călăreți fiind, povestim și încălecăm pe o șa
de vreo câteva ori glumim,
de cele mai multe ori spunem că ne simțim așa și-așa

E greu să fii sănătos și
greu să-ți duci crucea,
uneori ne întâlnesc cei care nu se lasă crucificați, mii, și mii.

Decât oamenii, plopii cresc mult mai ușor,
dar îi vedem numai când un mic val
de azur sau de altceva ne aduce, cu nu prea mult zor
pe zăpezile unui cearșaf de spital.

i
|

de ce mănânc din lună partea
ce nu se vede — cea mai bună —
și caut să jignesc și moartea
ochind-o cu săgeți de lună,

de ce săgeata fermecată
se'ntâmplă să mai dea și'n proștii
ce vor să'nghită lumea toată
vârâtă-n gușa mică-a ploștii...

Și-am ascultat glasul acestor
judecători, și găzi și martori,
5' m'am gândit la bietul Nestor
cel înțelept, — privind spre tartori.

COȘMAR

M'au invitat — în somn — vreo șase
mari procurori, ca să mă'ntrebe
de ce-mi plac fetele frumoase
și nu frumoasele cu ghebe,

de ce am omorât în baie
în timp ce își scotea cămașa
un fluture cu cap de oaie
care fusese Ahmed Pașa,

de ce sunt cu Trufia frate
ce drept să umblu mă provoacă
și nu prefer să car în spate,
umblând în patru labe, o vacă.

BAGAJE

Îngerul meu nu avea aripe
era supersonicul meu avion
care de greutatea păcatelor mele
nu putea, totuși, să se ridice

Însă eu trebuia să plec, fără doar și poate,
și atunci înaripatul
spuse ca o „*hotesse de Vair*” :
„bagajele dumneavoastră sunt supraîncărcate”.

„Ei bine (răspunsei), ce să fac ? sunt ale mele...”
— și la 11 noaptea fix
fusei lăsat să plec, încărcat cu ele.
și la 12 noaptea aterizam la Styx.

INVocaȚIE

Nu-mi da decât o rază : pe aceea
ce retezând grumazul tiraniei,
izvor de raze face să țâșnească,
mistuitor de cețuri și-obrăzare
și liberează adâncul chip al nopții
cu pletele sunând de adevăruri.

APARIȚIE

Nu o să te uit... Cum ai venit...
Cu zâmbetul tău de săbie
totuși un pic.tocită
Cu buzele tale de fecioară
totuși îmbătrânită și ,
căutând să-mi aspire
fluturele răsuflării.
Simțindu-te, se zbârcise și Marea,
însă munții și-au ridicat genunchii.
Dintr'unul a ieșit luna mea
din celălalt — soarele meu
Și ai plecat cu zâmbetul tău de fecioară
îmbătrânită.

ATÂT

Ce să mai spun...
Ce poate să spună un om care vorbește
cu el însuși
de teamă să nu devină altul
și să nu facă rău nimănui ?
Ca să vorbești
trebuie să fii și ascultat
sau, cel puțin, auzit.
Să te pună cineva la ureche
(de-ar fi la inimă...)
ca pe o scoică
măcar ca pe o scoică.
Atunci, ar auzi ceva,
Sufletul i s'ar umple de culoarea
durerii sau a nedumeririi.

Ar vedea plăji moarte,
piscuri și ochiul abisului.
Cunoaștem atât de puțin...
Suntem atât de grăbiți...
Nu-mi priviți fața,
este-a unui om
surpat cam devreme.
Atât. Ei și ?
Chiar asta voiam să spun

DISCONTINUU

Seninul — cât l-am iubit
și cât l-aș iubi, tu o știi,
de-ar ști să decoloreze
chipul beznei pustii.

Pentru că sunt și eu un om
și cercetând ochii astrilor
văd atât de puțină,
atât de puțină lumină.

Septembrie — de-ar înainta
nu spre lumânările iernii
ci spre dreptatea limpede-a
rariște a primăverii,

aş trece prin gurile iadului
cu ochii surâzători —
de-aş putea spera tare că oamenii
se vor bombarda odată cu flori.

CUMPĂNA

Şi faţa ta va fi, chiar dacă nu frumoasă,
dreaptă şi calmă
şi o să ne'ntâlnim aşa cum întâlneşti
— după ce ai urcat un munte de lumini •
versantul lui pe care
acuma îl cobori, în spate cu
o legătură mică de surcele
de soare,
pe-o pantă unde
te-aşteaptă lava umbrelor,
dar şi speranţa
unor vulcani meniţi să încălzească
măinile tale îngheţând încet...

Aş putea să sbor şi să vă părăsesc,
dar inima mea este urechea unei pânde :
palidă-n întunericul surd
aşteaptă să audă foşnetul sborului vostru
smulgând frunzişuri de păsări...

DESPRINDERE

...pentru că vă iubesc şi din iubire vă las să mă chinuiţi •—
nu pentru că n-aş puteai să sbor
şi să vă părăsesc
deslegându-mă de chin.
Dar dacă aţi suferi ? Roata voastră s-ar răsuci în gol,
nemaivând ce să apuce,
tremurând ca un copil cu gingii de auroră dureroasă
care trebuie să muşte
ca să-i poată creşte dinţii.

De aceea prin pupila oarbă a întunericului
urc şi cobor scările
şi urcuşul este şi el o coborâre
cu aripile cercând să zvâcnească,
însă neputincioase
din propria-mi voinţă.

FRUMOASA ADORMITĂ

(1945 — 1970)

CELOR CĂZUȚI PENTRU LIBERTATE

Dînd muguri milioane, fără șoapte,
Pădurile au explodat azi-noapte.
Și inima la fel
Se răzvrăti, și-a devenit drapel.

Ea nu mai bate ; filfie acum
Desfășurată peste tot pămîntul.
Treziiți-vă, martiri ai libertății !
V-așteaptă, nechezînd la scară, vîntuL
încălecați-1, și la drum !

Spînzurătorile în zare
Neputincioase-acuma vă privesc •—
Ca niște corbi, în ale căror gheare
Inelele de ștreanguri odihnesc.

Fețele voastre nu mai sînt terestre.
La fel de palide-s ca fața lunii,
Dar zborul vostru-ngheață la ferestre
Pe unii.

Oști mute,
Voi încremeniți tiranii
C-un singur zîmbet aruncat din fugă.
Dar milioanele, sărmanii,
Simt zborul vostru cald ca pe o glugă.

Oști ale libertății înviate,
Codri aprinși zburînd mai sus de stele,
Prefaceți inimile toate
în purpura-ndrăznețelor drapele !

Dar pînă atunci,
Pali călăreți ai cailor de vînt,
Vă ridicați pe șeile de aer
Și ascultați : mai suie din pămînt
Spre voi un plîns și-un vaier.

Fulgerul vostru-arunce-n praf scufia
Satrapilor cari mai răsuflă încă,
întinși pe șapte perne, în trufia
Lășită peste lume ca o brîncă !

Ca norii de argint luciți în treceri.
Prevestitori ai ploilor de soare,
Cînd printre noi veți coborî cu seceri
Să ne-ajutați la munca viitoare,

Și cînd pe holde nesfîrșite, macii,
îngenuncheați la umbra voastră sfîntă,
Vor asculta uimiți cum toți săracii —
Ca o pădure care crește — cîntă...

aprilc 19 4 5

PE DEALUL VÎNTURILOR

Lumii bătrîne-i mai aud murmurul.
Boturile ei sînt lungi,
Rînjetul ei îl cunoaştem,
Ghearele ei tot vor să mai strîngă
Pămîntul cu snopii
în guşele-i grase, ca-n nişte pungi.

Lume-a coloanelor putrede,
Neiertătoare, vremea detună.
Priveşte : cum cresc,
Cum se-adună, cum năvălesc
Milioane de raze,
Coloanele noastre vii.

Cei vechi au rămas în vale.
Departe. în Valea regilor.
Vă ştim, vă cunoaştem.
Voi sînteţi guzganii de aur.
Dar noi, aici> la mii de metri depărtare,
Noi zămislim
Sub schelele-albastre ale cerului
Lumea cea nouă.

Fiare rănite, vă mai aud murmurul
Dar miile-acestea de braţe,
Tinerii-aceştia ce suie,
Cazmalele acestea ce scapără şi cîntă-n pămînt şi-n stîncă,
Obrajii aceştia de flăcări,
Mîinile-acestea libere,
Eu le-am văzut —
Şi ele
Mai mult fac decît toată
Purpura cezarilor.

De-aici, din lumea proaspătă, nimeni
Nu mai coboară.

Şi, iată, acum, de-abia se mai vede,
Acolo, departe, în vale,
Balta lumii trecute,
Cît o monedă coclită
Verde şi-amară.
Se-ntunecă, dar nu vrea să moară.

In locul orgilor voastre
Cu cîntul lor antic,
Ce-ascund încă-n ele țevi grele de tunuri,
Oamenii-ntind
Din zare-n zare, peste-acest deal,
Ca pe un flaut gigantic,
Conduc tele-albastre.

Ei nu vorbesc,
Doar ochii lor rid
In vîntul ce-și sună pletele
Sus,
Și frunțile lor sînt brumate
Și ard ca planetele.

E vîntul ce bate,
Vîntul sălbatec
Ce frige și taie,
Și zguduie cerul,
Și sfîșie norii ca pe-o hîrtie.
Smulge din boltă petece vinete.
Dar ei,
Cu măști de ploaie,
Cu bărbi de polei,
Sapă-naainte, lovesc și prefac
Acele ploii de gheață-n scînteL

lopețile lor,
Luminînd peste zare,
Sînt un norod de fulgere.
Aici, nu poate rămîne
Decît cel ce se ține pe picioare.

Cel ce-nvinge vîntul,
Cel care-1 îmblînzește și cel care-1 face
Să chiuie-n goană trecînd prin conductă,
înconjurat de mînjii lui în tropot,
Cîntecul uriaș de luptă.

Departe-n vale,
La sute de văzduhuri depărtare,
Lumea bătrîna-și numără scrîșnind
Solzii de aur și solzii de-argint,
încolăcită-ncearcă
Să-și tăinuiască moartea sub un nor.

Dar sus pe deal, aud
Cum aștrii viitorului
Zornăie-n pumnii brigadierilor.

Ceanul Mare, Dealul Vînturilor, Cluj.
2 februarie — 7 februarie 1948

LAVĂ

Că mai și plîng ?

Plîng uneori,
dar plînsul e al indignării,
sărat și-amar, el nu coboară,
ci suie ca grumazul mării.

Și nu-i al meu: e-al celor care —
izbind o lume greu bolnavă
și rea — mai gem, dar chiar și plînsul,
cînd vine, îl prefac în lavă.

1949

NICI LACRIMA

Nici lacrima n-o arunca în van,
ci fă din ea ce timpul face-n peșteri :
o stalactită necurmată-n creșteri,
un dinte — și îndreaptă-1 spre dușman

1949

LIDICE

îți amintești, Ioane ? Era iarnă.
Zăpada începuse-ncet să cearnă
tremurătoare, în întreg văzduhul,
fulgi uriași, legănători, ca puful.

Lăsasem Praga'n urmă în dimineată,
cu turele topindu-se în ceață.
Tăia mașina cîmpu-ntins ca tava.
Sclipi la dreapta Morawska Ostrava.

Spre Lidice goneam. Nu întrebam
nimic nici unul. Ne uitam pe geam
cum rînd pe rînd zburau în urma noastră
cîte un sat, cîte-o pădure-albastră.

Războiul se sfîrșise. Unde ieri
călcase tancul, azi treceau minieri
și, peste codrii destrămați, domoale,
suiau păduri de fumuri, din furnale.

Goneam spre Lidice, cînd, fără veste,
mașina străbătu șoseaua, peste
zăpezile zburătăcite-n stol,
trecu pe cîmp, făcu un scurt ocol

și se opri. — Ce e ? am prins să-ntreb.
Ce căutăm aici pe cîmpul sterp ?

(Spre Lidice mergeam) De ce-am oprit ?
...Spre călăuz priveam nedumerit.

— Aicea e ! răspunse. Fără rost
priveam în jur. — Și Lidice ? —

A fost...

...L-a ras din temelie Hitler. Satul
aici a fost de-a lungul și de-a latul."

Privirăm pînă-n zare amîndoi :
țesea ninsoarea, harnic, pînze moi.
Pustietate. Corbi. Pomi arși. Și vîntul.
Sub noi, un sat întreg și-avea mormîntui.

Și-n tot acest pustiu, un mic muzeu.
Intrarăm toți : tu, cehul și-apoi eu.

— Ce-a mai rămas e ceea ce se vede !
Ne aplecarăm muți către perete.

Sub sticlă,-ntr-o cutie adunate,
un pumn de lucruri mici, carbonizate :
un toc, un ban, o zgardă ruginită,
un fluier sfărîmat de dinamită,

o clanță, niște ochelari betegi,
de sîrmă, pentru ochii de moșnegi,
o verighetă neagră, de aramă,
un tîrnăcop, un degetar, o ramă...

Și într-un colț, sub sticlă, lîngă ușa,
două patine mici și o păpușă...
Vîrîsem unghiile-n carne-adînc...
Lacrimi veneau — dar nu voiam să plîng.

Ningea. Voiam să ies. Priveam spre tine.
Dar mă ținteau micuțele patine.
Ningea. Patinele... Ce-ar mai sclipi
de-ar fi, ca altădată,-n sat copii !...

Privirăm călăuzul. Nu plîngea.
Mîna-i arzînd, pe-a noastră o strîngea :
— Tovarăși...
N-am mai spus nici un cuvînt.
Un zid eram toți trei și, peste vînt,

peste zăpezi, peste pustietate,
suiau din ura noastră ziduri late,
ne-nvinse ziduri, mari pereți de ură,
crescînd din noi ca o semănătură,

și înfrățite cu-alte ziduri dese
din ura lumii — rodnică — purcese.
Ca niște fierăstraie mari de piatră
tăiau văzduhul, înălțîndu-și vatră

mai vie decît satele distruse,
din Lidice-n pămînturile ruse.
Cît munții lumii, zidurile grele
luceau sub geana roșiei noastre stele.

Și-am pus de strajă ura, să vegheze
din colți de cremenii, sus, pe metereze.

Ningea mereu. Dar — ți-amintești, Ioane ?
pe cîmp eram nu trei, ci milioane !

1 950

)

j

f

>

^

î

" I

l

FIULUI MEU

Fii drept — și îndrăzneț — și tare.
Fii și blînd
cu cei ce au nevoie de blîndețe :
cu mugurii și cu bătrînii,
cu mersul căprioarelor, plăpînd.
Fii neîndurător
cu cei care lovesc în tinerețe.
Fii paloș cu lumini, scăpărător :
dușmanii să-1 cunoască, să-1 învețe !

1 953

FETIȚEI MELE

Vei fi atunci o fată cu cozi... o, îți zăresc
de pe acum obrazul curat, cald, tineresc
și zîmbetul acesta de veveriță, care
ascunde totdeauna și-un pic de-ngîndurare.

Va fi întreg pămîntul grădină, cum l-am vrut,
cum l-au visat cei care în luptă au căzut,
cum, de atunci încolo, va fi mereu-mereu,
cum s-ar putea ca-n viață fiind, să-1 prind și eu.

De-o să ajung în vremea aceea — nu știu bine,
dar o să fiu, sînt sigur, căci o să fiu prin tine
și-o să mă ai alături de tine ca și-acum,
cînd stau veghindu-ți somnul și geana ca de fum.

Vei fi la fel cum este în primăvară-un crîng
în care milioane de cîntece se strîng
și-n care orice cîntec e o lumină nouă.
Îți văd privirea-adîncă și scăpărînd de rouă.

Și te zăresc, pe urmă, cum mîndră,-ncet, pe gînduri,
o să alegi un cîntec din miile de cînturi,
și voi cînta cu tine, iar, cîntu-nvăpăiat,
cu care-n lupta mare intrînd, te-am apărat.

23 februarie 19 5 5

PE O CARTE

Tu, cel ce mă citești, o, frate,
cu toți aceia care vin,
nimic din ce zărești în cartea
aceasta nu-ți este străin...
Și voi, acei ce, poate, cîndva,
de-o mai rămîne chiar și-un rînd
din tot ce-am scris, — veți fi aproape
de rîndu-acela tremurînd
(cu toate că și rîndu-acela,
ce-n scoica lui o să mă poarte,
o să vă pară, poate-o vorbă
a unei vechi planete moarte)
— nu căutați în el odaia
în care doarme-mbălsămat
un leș : al meu. Lăsați ! Văpaia
so căutați : ce-am căutat.

Nu, nicidecum parfumul straniu,
pe care nu mi l-am rîvnit,
ci veacu-mi aspru, de uraniu,
de flăcări, veacu-mi drag, cumplit,
cu omenirea în picioare,
zvîcnind spre viață-n sfîntu-i tremur,
cu lacrimi, sînge și sudoare,
stîrnind nou clăditor cutremur,
cu primăvara vieții voastre
pe care noi, cei de acum,
de-abia o bănuim în zare
cu ochii lăcrimînd de fum,
dar care o să fie —• sigur ! —
căci vremea de-azi a pregătit-o,
cei ce-am răbdat văpăi și friguri,
în vis șoptindu-i doar : „Iubito...”
și cari, de dincolo de moarte,
privim spre voi, cei fericiți,
cu ochii înghețați, departe,
și vă zîmbim — și nici nu știți...

1955

FINTINA SĂRITOARE

Fîntînă săritoare, ce te arunci în slavă
ca să recazi în tine aceeași, totdeauna !
Tu ce azvîrli șiraguri de perle dulci ca luna
și-apoi le strîngi, pe-aceleași, picînd, din tavă-n tavă

tot ce arunci recade în gura ta suavă
cu buze doritoare. Nu, nu ești tu furtuna.
Tu singură pe frunte ți-așterni mereu cununa.
Te dăruie ție însăși, de slava ta bolnavă.

Fîntînă argintie, cît te-am iubit odată,
atunci cînd, de departe, păraai că-ți dăruie toată
făptura de răcoare nu ție, celorlalți.

Inchisă-n tine-ți numeri comorile întoarse,
te-arunci pe tine-n ceruri, te prinzi și iar te salți —
și-n fața ta plîng pruncii-nsetați, cu buze arse...

5 aprilie 19 5 7

MICHETTE

Pe lîngă Notre Dame, în înserare,
cu pașii înviam străvechi cadențe
cînd întîlnirăm două umbre-n zdrențe
c-un vechi căruț : un moș cu barbă mare

și soața-i fără dinți. Cu reverențe
ne salutară, și cu întristare,
și soare le păru moneda care
căzu-n căruț, și spus-au : „Excelențe...”

Și-atunci, moșneagul șuieră : „Michette...”
și din căruț sări, micuț, un cîine,
și patru tumbe ne făcu, cochet ;

și dintr-un salt fu iar pe zdrențe, sus,
cu ochii-i iubitori părăind c-a spus :
„Nu-ți fie teamă, le păzesc, stăpîne...”

22 martie 1957

i

CÎNTECUL

Aveam cîndva un flaut, un flaut nevăzut...
Scotea din ochii lumii doar lacrimi, lacrimi mute.
Să nu mai plîngă lumea, l-am rupt — și a tăcut.
Și-n iazu-adînc al lunii zvîrlindu-l, pusei : — Du-te

Și suspinînd, și-n chinuri, un altul am făcut,
ce strălucea de cînturi^ de nimeni pricepute,
dar se zbătea cetatea-n văpăi nemaivăzute
și, neputînd s-ajute, l-am frînt — și a gemut.

Și-am alergat alături de cei sărmani, în rînd,
și ascultînd dușmanul ce-n noi izbea urlînd,
mi-am spus : „Acum un flaut nu-i tocmai potrivit”.

Și-am smuls atunci din pieptu-mi ghiocul de rubin -
și cînd sunai în dînsul, mă clătinai puțin —
dar am simțit în urmă-mi oștiri că s-au urnit.

22 martie 1957

j

i

|

[;

ARGINT ȘI AUR

Flori căi

|

I;

În părul tău de aur, o copcă de argint
aveai, și-n noaptea deasă ca smoala, tu, frumoasă,
cu pletele de aur sunînd, și de mătăasă,
erai făclie blondă, lucind în labirint.

O, aș fi vrut să fie văzduhul — nu te mint —
în mîna mea o caldă și mîngîioasă plasă,
ca-n veci de veci să țină făptura ta, culeasă,
precum era atuncea, cum nu mai pot s-o prind.

O copcă argintie aveai în părul de-aur,
erai în vîntu-albastru un mișcător tezaur,
foșnind ca o pădure, ca flacăra de viu.

Și te privesc acum la fei ca altădată ;
arunci și astăzi flăcări, ești doar un pic schimbată :
ți-i copca azi de aur, iar părul argintiu...

15 martie 19 5 7

ROZA

Oh, numele-ți de floare și ochii tăi petale
de-azur, pe care-odată poezi le-ar fi cîntat...
Oh, mîinile umflate mereu de-atît spălat...
și-ncrezătoare pururi, surîsurile tale...

Pe rufe aplecată mereu, dar fără jale,
cu soda soră pală în veacul ne-ndurat,
tăcut... care cîntec e-atîta de curat
ca-n slava ta să nască fîntîni de crini în cale ?

...Surîzi. Ca niște duhuri par rufe. Umflate
ți-s bielele picioare. Începe s-amurgescă...
Și peste chip ți-așterne, blînd, liniștea o mască.

Suav surîzi acestor fantome agăţate...
Dar, prin surîs, o teamă ca un fior străbate :
cu neagra-i mînă, Seara să nu le murdărească...

1 aprilie 19 5 7

RĂGAZUL

Ia-mi platoşa... Să rid aş vrea acum
cum rîde, hohotind, din albi-i dinţi
un fluviu, sub betelile fierbinţi
de soare. Vin din iad, din foc şi fum.

Mi-o fi de-ajuns... Văzui ucişi părinţi
şi prunci... în păr am fier şi scrum...
Ia-mi platoşa — şi-n baie du-mi parfum...
E globu-ntreg un ghem de suferinţi.

Dar ce văd ? Peste zarea de bazalt,
duşmanul ne clădeşte rug înalt :
„Spălaţi, de moarte-s şi mai buni" — îşi spune.

Stai ! Nu e timp să-mi scutur scrumul cald.
Piei, zîină cu privire de smarald !
Și pune-mi platoșa, înțelepciune î

2 aprilie 19 5 7

UNUI COPIL

lui Tudor

Alic, încă mic, tu nu mai ești acel
cc-ai fost mai ieri. Acum, îmi ieși în prag.
Ești valul cel mărunț, crescînd din el,
sînt valul cel cărunț, și mă retrag.

Privirea mea te mîngîie, o, steag
fără de riduri azi, întins, de-oțel,
dar să-nțeleg nu pot, nu pot de fel :
cum ? o să fii și tu cîndva moșneag ?

Dar poate pîn-atunci, o, cine știe,
s-o născoci visata apă vie
ca să rămîi ne-mbătrînit mereu...

O, lumea de atunci, nicicînd săracă,
și-n care singur nu vei fi, chiar dacă
de tine-alături n-oi mai fi și eu...

21 aprilie 1957

O, GÎNDURI

O, gînduri, rotoare gînduri...
In care codru, unde este
cărunt copac ce din poveste,
dar încă drept, cu mine-asemeni,
ai cărui ani cu-ai mei sînt gemeni ?.

în care codru, neștiut
de nimeni, stă visînd la mine,
de-aceleași gînduri străbătut
cu coamele de cuiburi pline ?

O, gînduri, rotoare gînduri,
de el trimise, de departe...

de toamnă îmi vorbești și moarte,
de arborele, care-n scînduri
se va preface pentru mine,
în patru foi pe veci nescrise...

Legat de mine stă copacul
precum un cînt de-o violină...
Oftez și eu, și el, săracul,
din cînd în cînd... Dar ne surîdem,
simțind cum cuiburile suie
un cînt de frunze și lumină...

Da, te iubesc și-acuma cum te-am *iubit*, o știi,
în toamna grea de struguri de cer și plumburii.

Te mai iubesc și-acuma cum tu, desigur, nu crezi :
la fel ! Doar anii poate-s un pic, un pic mai șubrezi.

Te mai iubesc și-acuma cum te-am iubit dintîi
3a marea de metale de-azur și de lămîi.

Te mai iubesc din zarea în care te-amintesc
subțire-n pantalonii de doc, te mai iubesc.

Cum se rostogoliră cu valurile anii !...
Oh, unde sînt zarganii de-argint, unde-s platanii...

Cum sună toate-acestea în mine, cum răsună,
ca niște dinți — ai noștri — ciocnindu-se-mpreună

cu umezeala mării și sarea de pe buze,
și nevoind să știe de timp, ci să-1 refuze.

Pe tine, doar pe tine, te văd în ceața zării
cu fața scînteindă de lacrimile mării.

Te mai iubesc și-acuma, la valurile grele,
cu lacrimile mării și lacrimile mele...

19 5 8

METAMORFOZE

Aș fi putut să fiu un pom, sub care
te-ai fi culcat cînd nu te cunoșteam,
și mi-aș fi legănat un ram, lin, ca din întîmplare,
și ochii-ți sărutam.

Aș fi putut să fiu o albă coală,
asupra căreia te aplecai tăcut;
și ți-aș fi sărutat, cînd desenai, marmora mîinii goală,
lipită de chipu-mi pal și mut.

Aș fi putut să fiu un zid, un zid în umbra cărui
cu tine-un altul ar fi fost, nu eu..;
Și mi-ar fi fost atît, atît de greu,
c-ai fi văzut cu groază cum mă năruî...

1958

nepăsătoare, dusă, mută...
Dar pierе masca diavolească
în zori, cînd gura-mi te sărută.

1958

FRUMOASA ADORMITĂ

Mi-e teamă, de-orice clipă teamă,
în care dormi, căci ea te ține
în brațe, și eu nu-s cu tine,
și-al ei e părul tău de-aramă.

Cu nevăzuta ei maramă,
e-un monstru clipa care vine
și-ți dă smaragde și rubine,
și frunții nourii-i destramă.

Ea, ca să nu te recunoască,
în goana asta nevăzută,
privirea-mi, îți așterne-o mască

zbătîndu-se s-ascundă c-un filfît suav
biet chipul grav, de fildes, atîta de bolnav,
al fetei, poate astăzi de mult umbrit de moarte,

1958

SUPRAVIEȚUITOAREA

*Lui Yukie Tsuji, victimă a
bombardamentului de la Hiroshima*

Se retrăgea oceanul cu fața spăimîntată,
în timp ce eu, ca valul ce-n chinuri se smulgea
de țărm, lăsînd în urmă o plajă argintată,
o mai zării, tăcută, c-un evantai : zîmbea...

Mă amăgeam, spunîndu-mi : „Povestea nu-i a mea...
sînt mii de ani din vremea cînd s-a-ntîmplat... odată...
și pe această plaje, de-argintul serii grea,
cel dus fusese altul... iar eu visez doar, iată...”

Aproape izbutisem să cred — dar stînd la geam
în drum spre Yokohama la ea cum mă gîndeam,
văzui iar evantaiul pal fluturînd departe,

TIRANUL UCIS

Căzut sub toga-n falduri ce-l drapează
columnă frîntă pare : doborît.
Și faldurile grele scînteiază
ca marmora. Din spate, văd atît.

Dar corbii, ce rotind îi fac cunună,
zăresc garoafe-adînci sub grasu-i gît —
si lujere-s pumnalele sub lună,
lungi umbre săgetîndu-i peste rît.

19 58

STĂPÎNUL

Străbuni sub nori de sulii pe-aici goniră hoarde.
Pămîntu-acesta-i pîine, pămîntu-acesta arde.
Tăcut e Bărăganul, un ocean întins,
Dar codrul îmi vorbește, sub nalta lună nins,
Și-n fiecare frunză sunîndu-și violina
E-un cînt ce-a fost amarnic, suit din rădăcina
Sub care zace-n zeghe viteazul : Cel Sărac.
Arterele-i în frunze se-ntînd și se desfac
Și flautul ce creanga și-aplecă mîngîios
E umbra cîntătoare a fiecărui os,
Lin mîngîindu-mi fruntea, spunînd : „Sînt lingă tine..
Și-i lingă mine codrul și rîurile pline
De pești în zale lucii — și Dunărea, și ea,
Cu apa ei domoală ca bivoliei și grea,
Purtînd pe-a ei spinare cu pete de brocarte
împărății de stele și aur fără moarte.

Și-s lingă mine munții, pentru dușmani : mistreți
Cu rituri fumegoase, cu creste de nămeți...
Mă urc și strig : „Hei cine-i aicea împăratul
în țara unde-o mie de ani domni oftatul ?”
Și-mi dau răspuns deodată, din gurile de cremeni
Tunînd din creastă-n creastă, toți munții, frați și semeni:
„Din zare pînă-n zare privește ! Iată-1. El e.”

...Și l-am văzut cum trece, prin ploi de spice grele
Cu fruntea cuib de stele sub gluga lui de fum,
Pe Cel Sărac, ieri robul, stăpînul de acum...

15 ianuarie 19 5 8

CÎND O SA PLEC

Cînd o să plec
(nu, nu acum, căci te iubesc,
lumina mea),
dă-mi Valea Prahovei,
aruncă-mă-n albia-i cu mărgăritare,
legene-mă undele repezi.
S-adorm liniștit,
dă-mi perna Ceahlăului,
pască-mi prin pletele pe văi răsfirate
capre cu ochi de agrișe
și miei...
Dă-mi brebeneii copilăriei,
parfumul lor feciorelnic,
și, mai ales, mai mult decît ei,
mireasma țîțeiului
liliachie și neagră,
și vie

ca o pădure-n amurg,
vestind ziua de mîine...
oh, fără mireasma aceasta,
copilăria mi-e oarbă...

Iar inima ia-mi-o
și-ngroap-o sub o căpiță de fin.
Sub o căpiță de fin
pe care, spre seară,
atunci cînd roua s-așterne
și-ncepe să fie răcoare,
un om întors de la muncă
să stea, să se-ntindă
și să șoptească :
— Ce cald este finul...

Parc-ar fi viu...

decembrie 19 5 8

j

;

j

j

CA UN COPIL

|

i

Cît îmi pare de bine și cît îmi pare de rău
că mi-am trăit iubirea așa cum mi-am trăit-o.
Cît îmi pare de rău că nu am fost mereu al tău,
și cît îmi pare de bine că-s lîngă tine, iubito.

Ca un copil care-și turtește nasul de geam
și e-n odaia minunii și nu e,
eram lîngă tine, și nu eram,
și gura mea cîte-ar fi vrut să-ți spuie...

Că mi-am trăit așa cum mi-am trăit viața,
o, cît îmi pare de rău și cît îmi pare de bine :
de vremea ce atîta de scurtă-i lîngă tine,
de vremea fără tine pe care-o-nghite ceața...

12 mai 19 59

VRĂJITOAREA

Ți-s pletele o harfă cu violete multe,
urechile-mi de faun s-apropie s-asculte
și-aud cum sună coarde și blînd și aspru-n șir :
suav și nalt : Ninive... și mîndru : Armavir !

Ți-i gura o pecete pe care o despici
cînd vrei, un pic, c-un zîmbet ce-adie ca o boare,
ca să zăresc — sclipinde și strînse, nu prea mici —
sălbaticile tale și reci mărgăritare.

Ți-s degetele-atîta de lungi și-atît de pale,
că unghiile roze din raze nasc, desigur,
pe care le împrăștii deasupra mea, petale
de foc, de auroră, de febră și de friguri.

1959

ADU-ȚI AMINTE

Miros de moarte, sînge, plete arse...
Războiul. Păsările neîntoarse.
Părinții duși... și orizontu — o gură
ce-i mestecă în grota-i cenușie.
— Vor mai veni ? — Fii sigur — nu se știe...

Și rîde-un glas de tun de pretutindeni,
și bat în geamuri lacrimi, grindeni-grindeni,
și se întorc mantale spulberate :
zăpezi, cenușă, armate-armate-armate,
și-ți bate-n ușă Noaptea, ciocănește,
și sari din pat și palid spui :
— Poftește.

Și-ți intră viscolul în patul rece,
și noaptea nu mai trece, nu mai trece...
Războiul... Moartea... de-ai putea opri-o...

Acum e prea târziu... adormi... adio...

19 59

VISUL

Căzuse toată noaptea zăpada liniștit.
Cu gluga de zăpadă pe cap, eram un scit
care visa, pe umăr avînd un arc subțire
de lună, și-mprejuru-i copacii albi oștire...
Gîndeam : „O, cît de bine-i că regele Harâspes
pieri, și-acum e pace și codrului alb oaspe-s,
și pot ca o statuie de marmori călătoare
să tai prin dobrogene meleaguri pîn'la mare,
să-i mai privesc o dată oglinda minunată..."

...Dar auzii o goarnă de radio deodată
și-am tresărit din visu-mi — și sulița-mi, prin ger,
zbură — s-ajungă-n luptă — la frații din Alger.

1959

roșcate, șerpuind din tîmple reci,
sub care s-au rotit atîtea lumi...
Și-atunci fac să fișnească din artere
fîntîni de săbii săritoare —
și lăcrimez, dar nu pot să vă dărui
albastrele coline scăpărînd
de milioanele de ghiocei noptateci,
ci semnul care duce către Creta,
o sabie ce apără iubirea

și-un firmament de căști sclipind prin fum..

19 59

MINOTAURUL

Nu am atins nicicînd numai o coardă
sau două doar din brațul rămușor
al harfei, și dacă se-aude uneori
vînd mai tare sîngele-mi fierbinte
în unele artere, nu-s de vină :
e necesar, copii, e necesar...
Știu... ce frumos e să mîngîi o coardă
și s-o prefaci în iederă ce naște
spirale moi de umbră și de muzici,
miresmele fără de care viața
e mai săracă... Știu... însă în Creta
stă minotaurul și cere jertfe,
și nu pot să nu fac să se audă
în versu-mi mugetul lui infernal,
și să nu văd că hrana lui nu-s ierburi,
lungi elfe vegetale, luminate
de stelele de rouă, ci liane

E MUNTELE

Lui *Mihail Sadoveanu*

E muntele ce tace
greu cufundat în sine,
purtînd pe umeri fulgere de piatră,
mistreți cu creste de cascade,
păduri sub răsufarea lunii,
și continentele de nori sălbatici,
și galopada ploilor piezișe,
mîinate de biciuști subțiri de-argint,
ecoul strigătelor celor duși
înconjurîndu-i lumea ca un cearcăn,
adîncul lacurilor-lacrimi
și zbaterile celor vii și ale
acelor care nu mai pot vorbi.
În ridurile stîncilor, scînteie
amare cicatrici de lună, urme

lăsate de migrații,
pași de viteji ce-au răsunat ca fierul,
pași de bătrîni tîrîți prin jalea frunzelor,
pași luminați de licurici de pîteni
și constelații anonime
de pași desculți.
Oftează — și oftatul lui e-un nor
din care se revarsă-o ploaie blîndă
pe lumile legate-adînc de el,
și suie din pămînt
legănătoare ploi de holde lungi
cu bobul greu de stele...
Și-ntoarce ochii-ncet spre răsărit
și iezerile ies din punga nopții
ca niște bani de-azur.

19 60

ȚUCULESCU

Navigator al drumurilor de apă, de stele și pământ,
îngăduie-mi să stau pe punte lângă tine.
Umăr la umăr, respirînd aerul amar al mării
și cel dulce-amar al cîmpului vara
și cel amețitor, de transparente esențe,
al constelațiilor.

îngăduie-mi, chip mîndru și torturat
— însă mîndru mai presus de orice —,
să stau lângă noblețea
suferinței tale. Nu a gloriei,
ci a suferinței și a răbdării
și a corăbiei tale
cu pînze înălțate în viață
și în moarte,
în beznă și printre stele

și sub pământ, unde oasele celor dragi
fulgeră semințe și ridică
degetele prezenței.

Cu tine, pe puntea vasului tău,
nimic nu se preface în trecut.
Privești de jur împrejur. Te zăresc.
Ai sfișiat tăcut — să nu fii auzit de nimeni —
pînza ce-ți învăluia trupul
și întinzînd-o pe un catarg de cîntătoare tibii,
ai eliberat tremurul culorii și liniștea ei
și strigătul ei
și păsările ei gînditoare
și luciul de șopîrlă al frunzelor ude primăvara, întunericul vînat
și nemișcat,
prin care misterios alunecă destinul
și nourii naviganți, spre
cea mai radioasă dimineață.

Dar iată întunericul.
Trebuie să te grăbești, căci pământul se ascunde
și umbra e un fier tras perfid din teacă
și te pîndește, ne pîndește, prietene.
însă tu ridici umbra
și faci din ea aripă.
Ridici întunericul, fiindcă
și întunericul zămislește, și acum mă faci să văd prin el
bolți vinete, templele stelelor clătinătoare,
îndepărtezi imposibilul și-i dai un nume
ca să-l cunoaștem
și să știm că poate fi înfruntat.

Și acuma cîntă lăutele absenților dragi,
ale celor care n-au putut să clădească
(și nu din vina lor)
nimic — sau atît de puțin —
și care au lăsat pe grumazul coloanelor frînte
sau pe cîmpia stearpă sau într-o maramă uitată
cîteva lacrimi — ultimele...

Stînd lîngă tine aud
lăutele absențelor
si ceea ce e nenăscut și se va întrupa
și se va semăna
și nu va fi niciodată oprire,
ci o neauzită, ridicată'n uimire, moară de argint, tăvălug
de valuri,
zbor fără oprire al unor aripi
circulare.

Căci tu știi că totul trebuie trăit
și trebuie învățat să trăiască
fără oprire.
Tu silești moartea să nască
explozii de lumină,
să se deschidă,
să-și deschidă tenebrosul unghi al pulpelor
și să încolțească infinitul ierbii
legănînd nemuritorii copii ai candorii,
maturi și suavi, pătimiși și înțelepți,
cu pielea de zăpadă fierbinte.

Imblinzitor al pămîntului
care ne va îmbrăca pe toți,
tu nu te-ai prefăcut în el,

ci l-ai prefăcut într-o nouă piele a noastră
și în înțelegere.

Aproape gol,
ai lipit urechea de pămînt
și i-ai ascultat inima, —
și ți-ai dat seama că este
chiar inima noastră.

O aud acum, sus, pe catarg, în bățile
culorilor vitale,
modulate de ceea ce poate să mai fie, de ceea ce numai noi,
cei care nu credem în clipă,
putem bănui.
Ritmuri fără oprire, veșnică
revenire.

Lopătează culorile tale
și revarsă pe mare aur și suflet de violete
și pe pămînt taină și vistierii de floarea-soarelui
și în văzduh răsufletul tău
de navigator atît de uman și atîta
de îngeresc
aJ Căii Laptelui.

Aud sunînd clopote de umbră, comorile trudei tale
și aurul sfîșiat sus pe catarg
iar tu, mîndru și chinuit navigator,
cu mîini înghețate
și sfîșiată cămașe
ești mereu pe punte, conducînd corabia
într-o călătorie ce nu se va sfîrși.

1967

PĂTRĂȘCANU

Mi-aduc aminte : urcam noi
sau cobora el (aș minți
dacă aș spune într-un fel sau într-altul),
era nu prea departe de război,
fiece pas zbura sau se înfunda
dar parcă totul
urma să fie spre bucurie.
De lepra schijelor erau marcate
toate clădirile.
Și aceea în care — mi-aduc bine aminte —
urcam sau coboram
cu Cicerone
prietenul meu de vis, și
nu numai de atât : palatul Justiției
(Ceea ce spun acum nu este și nici nu vrea
să fie un fel de poezie,
ci mărturie a ceea ce a fost).

Căci acel care urca sau
cobora și pe care l-am întâlnit
și care nu avea
umeri de atlet prefăcut
și nici nu voia să pară
ceea ce nu era — era
și pe acel care nu mai este
l-am întâlnit.
Ar trebui să fie și astăzi,
să existe, să surîdă, sau să se întristeze
cu noi, — și nu mai este.
Căci, nu cu mult mai vîrstnic decît noi,
el vedea mai bine
cu lama feței sale ascuțită de
fulgerele inteligenței, ale
înțelepciunii.
Și atunci cînd, pentru ultima oară,
l-am văzut coborînd sau urcînd
treptele acelei clădiri bombardate,
mi-a mai spus și cîteva cuvinte ;
poate : „nu ne-am văzut de mult”
sau poate : „să ne vedem” —
faptul nu are nici o
însemnătate sau
le are pe toate.
Sigur e că, atunci, nu mi-am dat seama
că m-am încrucișat
mai mult decît cu el.
Era atît de neprefăcut,
atît de la fel
cum l-am presimțit în timpul războiului, cînd,
într-o zi, într-un tren urcînd spre munte
i-am întâlnit mama,
o bătrînă atît de asemănătoare
care, surîzînd, m-a sfătuit

să nu-l văd : „ar fi
primejdios pentru dumneata".
Și, apoi, atâtea altele... Când,
în ziua aceea, statura lui
nu prea înaltă, însă neclintită,
a înfruntat mitralierele ridicându-se
peste spaimă și peste vestminte
și peste steaguri și peste soclul statuii
și a înfruntat cu o tinerețe
nepăsătoare
izvoarele gloanțelor.

STIHURI DESPRE POETUL CIZMAR

Și, totuși, mai mult decît tot, și peste toate,
îmi reamintesc de ziua aceea
cînd nu presimțeam nimic
și cînd l-am văzut,
urcînd sau coborînd,
treptele palatului Justiției,
pentru ultima oară.

6 noiembrie 1970

ÎN AMURGUL TOAMNEI

Era un amurg de toamnă, plin de toate blânde lumini ale fructelor grele.

Calm se arcuia bolta cerului, ca un braț de azur ce vroia să cuprindă belșugul pământului.

Nîmic nu venea să-mi tulbure liniștea ; nici un oftat, nici un suspin.

Cînd, deodată, auzii niște sunete-afunde, mici ecouri, repede înlocuite de alte-asemene, afunde ecouri, mărunte.

Sunete asemănătoare celor pe care le-ar face un om ce înalță ciocanul și-l coboară bătînd cuie.

Sunete mici, cu aripi mărunte, pe care le-ar apăsa un tavan mult prea scund, zgomote mici ce nu pot răzbate sub cerul de-argint neîncetat suitor, nici sub bolta palatelor-piscuri.

Sunete, gemene celor pe care le-ar face un om — un om sau destinul — ce-nalță ciocanul și apoi îl coboară, și iar îl ridică, fără-ncetare.

Sunete mici, asemănătoare celor pe care un om dus pe gânduri,
sau foarte atent, le face bătînd cuie : poate în petecul tălpii aşternut
pe gheata spartă a săracului, poate într-un sicriu.

Zgomote scurte, înfundate...
în talpă sau într-un sicriu.
De unde veneau ? Stam, ascultînd.

Oraşu-şi aprinsese fluviile luminilor şi le-aruncase-n văzduhuri,
unde continuau să curgă scăpărătoare, poleind cu arginturi lichide
lacurile, bulevardele, uzinele, antenele televizoarelor, care aşteptau
cu braţele desfăcute să-ntmpline secera lunii, schelele şantierelor,
la fel scheletelor unor uriaşi transparenţi.

Sta-nalt oraşul nostru-n scăpărătoare rouă, dar auzeam în anul
acesta '59, mereu suind spre mine bătăile afunde...

O NOAPTE REVENITA

Gîndeam : „De unde, oare, vin sunetele-acele
mărunte, însă parcă urmînd un ritm etern,
c-o încăpăţinare de picături rebele,
care se-nalţă-ntr-una, cu cît mai mult se-aştern ?”

Şi-atunci mi-am spus : „Astupă-ţi urechile ! vezi, poate
e-un sol al bătrîneţii un pic cam timpurii,
şi zgomotele-acelea ce le auzi sînt, toate,
năluci ale urechii şi-atîta doar — mai ştii ?”

Şi-urechile astupîndu-mi, nici nu trecu o clipă
şi auzii prea bine bătăile la fel,
dar nu-n urechi, ci-afunde — în inima-mi că ţipă
şi-mi apăru, în veacu-i pierit, din umbre, el.

C-un firmament de stele împodobeau o gheată,
și cuiele, în preajmă-i, împrăștiate, mici,
păreau în jurul lămpii-n funingine surpată,
că-s singura lumină : un roi de licurici...

Sta ciocănind cizmaru-n lumina lui surpată,
și-și arunca privirea, din cînd în cînd, tăcut,
spre lucru-acela, care părea că poartă-o taină,
puterea unui fulger ce-așteaptă, nenăscut.

în depărtări, orașul foșnea ca o mătase
de-o leneșă purtată, ce leagănă brățări,
și se-aprindeau, în case înalte focuri de-aur
și-oglinzile imense erau albastre mări,

prin care, grațioase și fără să se-nece,
treceau lucioase fracuri, surîsuri și lumini,
calm lunecînd în danturi, de veacuri și de veacuri,
pe care, din tavane, sori rotitori și crini

le potopeau cu pulberi de stele-diamante
și cu ninsori aprinse, ploi de petale vii...
Și-n sălile înalte păreau că și pereții
se leagănă-n același calm ritm, de veșnicii :
în ritmul fericirii...

...Atunci, fără de grabă, cu grija să nu-l tulbur
pe cel ce, ros de beznă, muncea încovoiat,
îmi aplecai urechea, și inima, și ochii
din nou către bordeiul în care-mi apărui.

Căzuse seara., poate de-o oră sau de-un secol,
și-n timp ce cu ciocanul el tot izbea, văzui
că-n fața lui, pe masă, mai e ceva : o rază,
o așchie de lună sau, poate — lung — un cui...

ÎN CEAȚA ODĂII...

...În ceața odăii, pe scunzii pereți, șopîrlele igrasiei își luceau pietrele prețioase — și cizmarul le surîdea cu înțelegere și-un pic de-amărăciune.

Bătea cizmarul cui după cui, ploi de cuie cădeau, țîrîind, unele după altele. Omul le auzea rareori, se obișnuise cum te obișnuiești cu ploile de toamnă, cenușii, mărunte, ca o scurgere de cuie subțiri. Dar, în bezna veacului unde-l găsisem, simțeam că auzea și multe altele.

Iată,-și ridică fruntea ; sună ceva departe : sirena unei fabrici de atunci pierdută-n fum.

Încovoiat pe bancul de cizmar, omul bate mai departe, dar nu mai vede : toc-toc-toc... aude doar : unu-doi-trei, unu-doi-trei... în ochii lui sînt șiruri de semeni, care au pornit în zori la muncă și care ies acum din fabricile-nchisori, unii desculți, alții cu încălțările peticate poate chiar de el.

Sirena fabricii s-a stins, foarte departe, ca un oftat. Dacă i-ar fi ascultat atît de atent tristele-i sunete, poate și-ar fi auzit suspinu-i.

Adus de spinare, lovește încă o dată. Apoi încremenește.

Dar iată. Acum tresare — și mîna, ca-ntr-un vis, încet lăsînd ciocanul și-o-ntinde către locul unde ascuns lucește o rază sau un ram, din care ies cuvinte ce filfîie ca focul.

Cum arde tocu-n mîna-nvățată pe ciocan...
Ca de copil își simte trudită, aspra mînă...
Atîta suferință cît strîns-a-n el un veac,
într-un carnet cum, oare, poți face să rămînă ?

E-atîta frig în țara roind de temniceri,
și-atîta suferință acolo unde-s mulții,
că te întrebi : „Cizmare, ce faci ? ce poți să faci ?
tu, ce scrișnești de milă cînd vezi în ger desculții !!"

...Din lampa fumegîndă n-a mai rămas decît
o pată de lumină ce tremură bolnavă,
și fluturi de funingini se-nalță filfîind,
cunună rotunjindu-i cizmarului în slavă...

Ciocanul, la picioare, stă obosit. Ei, hai,
și-acum ridică tocul și-n ritmurile sale
fă glasul să sfărîme palate și oglinzi,
fă glasul să se-nalțe, dar nu pe mări de jale,
poete...

A tremurat hîrtia de-un fulger ca de lacrimi.
N-a vrut doar el să-și spună durerea : toți ai lui :
— *Flamin* zi, venim la poarta-ți, sfîntă muncă!
Giganți învinși...

...Un strop doar, de lumină, pal, lampa mai aruncă
și-n pumnii mari, de piatră, o lacrimă-a picat.
Plînsese — și lumina pierea, mereu mai scundă,
și lampa deodată se stînsese-ntr-un oftat.

OASPELE

Cocioaba rămăsese un cuib de beznă oarbă...
Simțeam că e-n odaie cizmarul meu, la fel
ca și-nainte, numai că sta în întuneric —
cînd se deschise ușa, și-un om ca de oțel

intră și, salutîndu-l, iscă fosforescențe
și-mprăstie lumină din ochii-i, și scînteii...
Cizmarului îi spuse : — „Tovarășe” — pe urmă
își puse-alături șapca lucioasă de ulei,

și lîngă lampa neagră, întinse — stacojie —
o carte. Și lumina zbugni-n odaie iar.
Zăcea-n funingini lampa, dar steaguri roșii-o mic
iscară o lumină de trandafir solar.

Și auzii un cîntec de robi pornind ia luptă
și năpustind ciocanul nu-n cuie, ci-n cătuși...
Și-am tresărit. Cocioaba sta singură ; poetul
intra cîntînd în fabrici, bătea la scunde uși,

făcea din lacrimi ploaie de-oțel scânteietoare,
din grevă : cînt de moarte stăpînilor tirani,
din stihuri : gloanțe-n arma desculților din zare
și din dreptate, straie tăcuților sărmani.

...Să-1 mai zăresc o dată-n tăcuta lui cocioabă,
îmi aruncaî privirea c-urî secol înapoi :
nu-1 mai zării. Pe șărmul dreptății ajunsese :
era în vremea noastră, alătura de noi.

TRIUMFUL

(1 9 6 1—1 9 74)

TIERRA, TIERRA !*

...Și zgomotul motoarelor torcînd văzduhul
ca patru tigri-n zbor disciplinat,
și printre nori oceanul ca o fiară
cu pielea încrețită de fiori.
Motoarele torcînd ca niște tigri...
Somnul
pe care-l țese zgomotul motoarelor
ca pe o pînză mirosind a cloroform...
Capul ce mi se clatină
întocmai ca un clopot
cu pletele de plumb, în vis...
Motoarele și somnul somnul somnul
motoarele motoarele și somnul
și gîndul cu turbinele-i de valuri ce se-alungă,
se schimbă și se zbat...

* Dintr-un poem despre Cuba (Prologul)

...,„Santa Măria"... navă bună... cu pînzele umflate de azur.
Și „Nina", fără doar și poate...
Acum, purtat sînt
de o corabie ce zboară
cu patru prore zbîrniind, torcînd,
și două uriașe vîsle
laterale.

Un glas : — *Trageți la vîsle !*
(Trag)
— *Mai tare ! Hai, mai tare !*
(E, poate,
— îmi șoptesc —
Pinzon
Alonso)
— *Mai repede, mai tare !*
(Trag)
(Unde-o fi Cristofor ? Desigur, e la proră.
Mereu vrea să descopere el singur).
— Hei, don Colon ! Hei, comandante !
(E glasul meu ?)
— Hei, comandante ! Don Colon !
(Unde s-o fi ascuns)
— *Cine-a strigat ?*
— Eu.
— *Gura, Hai,*
trage mai tare !
(Trag) (o mai fi mult ?)
— *Acela*
ce-o să zărească mai îhtîi pămîntul
primește două mii ducați
— Așa e ?
— - *Taci! Trage mai tare !*
(Trag)

— Ce căutăm noi,
don Alonso ?
— *Aur și sclavi*
— Și-i vom găsi ?
— *Firește, însă* '
trage mai tare ! •
(Trag)
— Unde-i găsim *i*
— *Unde-i pămînt*
acolo sînt și sclavi.
— Și unde e pămîntul ? Unde ?
Unde-i pămîntul ?

Hei, compaiiero ! Tierra !
Tierra ! Tierra !
...Noaptea s-a spart ! Ce țândări
albastre, negre, aurii !...
(Cine mă zguduie ? Tresar.)
— Hei, tierra ! Tierra !
Tresar din somn.

E Cuba jos, imensă
pepită de-aur.
Și oamenii care ne-așteaptă, însă nu
cu papagali pe umeri.
Oameni... oameni ne-ntîmpină...
și nici un zornăit de lanțuri...

oameni cu păsările zîmbetelor libere,
cu zîmbete ce zboară către noi
ca să ne-atingă buzele și-apoi
să se înalțe către cerul

de-azururi tropicale,
fără cătușe.
Și armele-automate le strălucesc pe umeri
ca niște zburătoare fidele,
păsări ce știu
să ciripească-n fel și chip,
Sub bolta nesfârșită-a Libertății.

TRIUMFUL

Și iată omul aruncat în vid
(în vidul nesimbolic),
omul fără de pată, fără nici o vină,
și care printre noi
n-o să revină
niciodată.
El n-a înaintat nicicând
pe sîrmele minciunii,
ținînd în echilibru o prăjină
de întuneric, nevăzută, lină,
cu ajutorul căreia, urcînd în oscilații,
primejdioase pururi pentru alții,
s-ajungă sus
ca să păteze stelele
și să le pîngărească
potirul.

El n-a făcut aceasta niciodată.
 Arzînd de dragoste
 pentru adevăr,
 s-a prefăcut în faclă, fără
 să se prefacă
 și de aceea
 i s-a pus pe piept
 o tablă : „Incendiator”
 Și-acuma, iată-l, azvîrlit e-n vid
 (în vidul nesimbolic), ca să
 se stingă,
 să dispară,
 să nu mai ardă fețele-asasinilor.
 Se prăvăleşte-n vid
 (în vidul nesimbolic),
 clar tot ceea ce zbirii lui ar vrea
 să întâlnească-n cale
 ca să-l sfărîme :
 o lume dură, neînsuflețită,
 ziduri, pavaje-alcătuite
 din ochi de piatră,
 cabluri, beton, stînci, mări
 și constelații
 se dau în lături pline de
 evlavie —
 și flacăra lui un drum e
 în infinit
 ce scapără de lacrimi
 și de triumful nedorit
 în lumea lucrurilor mute.

NIMBUL

...Și se făcea că, stînd pe spate,
 rănit și de dușmani încins,
 un nimb de arzătoare spade
 mă-nconjura. Păream învins.

Oricît de mică, o mișcare
 dacă făceam, s-ar fi părut
 că moarte-aduce. Scrișnitoare
 tășuri — șuierau : — Stai mut

Ca limbi de viperă-ascuțite
 pîndeau să vadă : ce-o să fac.
 Și eu știam că liniștite
 vor sta doar dacă o să tac.

— Poți să trăiești o veșnicie,
de nu-ți miști pletele în vînt,
stînd răsturnat, pîndit de-o mie
de-arătătoare scăpărînd

și chipul tău, ce ascuțit e
nu doar din naștere : de chin —
cu vremea, linii rotunjite
va căpăta, și nu-i puțin !

Căci te vei îngrășa-n tăcere
sub pînda noastră stînd culcat
și trupul, ce-n cămăși de fier e,
se va muia, neapărat...

...Ca un meteorit ce-n humă
căzut, stă palid și stingher,
și-n timp ce mlaștina-l sugrumă
visează oștile-i de fier,

eram, și ascultam, departe,
cum marea-și înălța tunînd
un cîntec vertical ce-mi arde
și-acum în piept, și orișicînd.

— Ridică-te, chiar pentru-o clipă,
ridică-te, să te zăresc,
din spada lor fă-ți o aripă,
ridică-ți chipul bărbătesc !

Ridică-te și-arată-ți fața
cu nimbu-acesta infernal,
căci se ivește dimineața
săltînd pe calu-i de opal,

și nu te vede pe întinsul
acestei zări unde-ai căzut.
Spre cer te saltă, căci învinsul
e doar cel nemișcat și mut.

...Și am sărit, străpuns de spade
și-am și murit odată-atunci
și auzii cum trupu-mi cade
de sus, brăzdat de mii de dungi,

de mii de dungi de sînge, care
umflîndu-se, schimbară timpul —
căci zorile veneau călare,
aprînse, să-mi sărute nimbul...

TÎRZIU

Oh, acum... cît îmi pare de rău...
rău pînă în iad...
Nu trebuia să las să se întîmple...
Nu trebuia să te las...
nu trebuia să te las să te soarbă
setea flăcărilor...
nu trebuia să te las...

Un pumn de cenușă... Mai ești doar atît...
un pumn de cenușă,
pe care trebuie să-1 apăr
de-o cît de neînsemnată
respirație a vîntului,
de o cît de neînsemnată

clintire,
pînă și de
bătăile inimii mele..

Și te-am privit cînd,
cu toate că de gheață,
era încă timp...
I-aș fi putut opri...
Pămîntul, poate, ți-ar fi dat carnea
pe care nu o mai aveai...
bieții tăi sîni dispăruți
și doi papuci,
în vîrf cu ciucuri moi de iarbă.
Dar te-am lăsat setei nebune
a flăcărilor.
Și-acuma ești o păpădie,
o biată păpădie
de cenușă...
Și te privesc
și nu îndrăznesc să răsufliu...

înfățișînd cu-alți prunci, puzderie,
de pe cuprinsul lumii-ntregi
încremenită infanterie
a foametei, ce-o înțelege...

MAMA

De-atîta plîns, avea pe ochi
o plasă tremurînd sfioasă
sau mîndră — cum pot ști eu, oare ?... —
sărmanele-i mărgăritare.

Iar ochii ei, căprui doar unul,
și cellalt verde ca ai mei,
clipeau de parcă pururi tunul,
foătînd în anii noștri grei,

ar fi-ngrozit-o nu pe dînsa,
ci pe copii, pe noi, ce-n pînza
de-atîtea lacrimi tremurîndă
ne ogîldeam, goi, stînd la pîndă,

Privește : zece semilime
sclipesc, printre stelele umede
pe cer.
Lasă-mă să te mângâi
Nu vreau să te sfișiu.

LASĂ-MĂ

Lasă-mă să te mângâi
lasă-mă să te mângâi pe coapse
lasă-mă să-ți mângâi inima
lasă-mă să-ți mângâi ochii
lasă-mă să te mângâi
să te mângâi.
Lasă-mă să-ți mângâi
coapsele șerpuitoare
ale miresmelor tale
umbrele de foi leneșe
ale pleoapelor tale
lasă-mă să-ți mângâi
dogoritoarea cupă
cu care-ți aperi inima
Lasă-mă să te mângâi
Pentru tine
mi-am tăiat ghearele.

și frunzele ce le arunci
mereu pe țărmaș care zboară
din veșnica ta primăvară.

PĂDURE LA ȚIGĂNEȘTI

Pădure, straniu ocean
cu ape foșnitoare, grele,
ce pe nisipuri lungi de stele
te clatini, flux diluvian

sfărâmînd înaltele inele
de-azur adînc, o, gardian,
prizonier, înalt ochian
al anotimpurilor mele,

albastra cheie dă-mi ce poate
să-nvie șoaptele de-atunci
și umbrele îmbrățișate,

o, Mare,
cu stropul ce mi-a mai rămas
din ce-a-nghițit pământul...

24 mai 1971

PICĂTURA

Ți-e inima o micșunea
și-am sărutat-o astăzi cînd
mă aplecasem la pămînt
gândindu-mă la Mare

La Marea care ne așteaptă
cu sîni umflați cu coapsa dreaptă
cu tulburată răsufare.
O, Mare...

Și voi veni, și tot cu ea
cu picătura ta albastră
de micșunea,

IN VIRFUL INIMII

Lacrimile copacilor nu pot să cadă
decît dacă le culeg în pumnii mei.
Cine are urechi, cu ele o să vadă
prin ochii pisicii fără clopoței.

Umblu în vîrful inimii, să nu fiu auzit,
dar bătăile sale mă dau de gol,
încît lacrimile din pumn mi-au căzut rostogol
și pădurea e acum un rîu liniștit.

Noiembrie 19 7 2

ROMANTICĂ

Era un doge aspru cu chip tăiat în piatră
născut în Eritreea, pe țărmul affican.
Veneția îl smulse de la natala-i vatră,
și-l duse în lagune cînd nu avea un an.

Cu zîmbetu-i de fildeș pe fața lui mulatră
cu mîna-i unduioasă pe greu-i iatagan
era cu mult mai falnic decît un Loredan,
în fața lui Cetatea căzuse idolatră.

Cădeau ploi de rubine cînd își pmucea dîrlogii,
trecînd pe armăsarui — și-n urma lui buldogii
nepăsător la plînsul superbelor amante.

Dar palmierii-n suflet îi legănau vedenii
și într-o noapte neagră trădînd venețienii
aprinse-ntreaga mare cu sîngele-i, la Zante.

1962

LUI SHAKESPEARE

Prin labirintul crimelor, prin vicii,
prin sînge, printre crini, o, ce firesc
e mersul tău și cît de tineresc,
înalț ca lumea înfruntînd suplicii,

însă mereu știind că lașii, micii,
chiar de-s uriași, nu pot ce-i omenesc
să năruie, fiindcă își găsesc
în chiar făptura lor oglinda fricii...

Tu, Shakespeare, printre flăcări, mă conduci.
Dă-mi mîna și arată-mi iar și iară
că omul este mai presus de duci.

că mina este mai presus de gheară
și că pedepsitoarele năluci
din iarnă ies, suind spre primăvară.

ÎNVĂPĂIAT VOI FI ÎNTOTDEAUNA

Cum o să pot deveni vreodată rece,
rece, palid, frumos și întins
în mână c-un măr de marmoră nins
ca Paolina Borghese ?

Ochii mei scăpărători ca spițele
cum să pot crede că vor
încremeni vreodată ?

Plasa de foc a vinelor mele
să se prefacă-ntr-o stinsă rețea
de crengi argintii ?

Nu vă grăbiți, lăsați...
Pe piept nu-mi puneți flori,
pe gură nici un galben,
învăpăiat voi fi întotdeauna, sărutat
de buzele aprinse ale soarelui,
de trandafirul meu aprins
în noapte.

DEPARTE

îngropați-mă în cimitirul cel mai necunoscut
acolo unde sînt îngropați oamenii cei mai sărmani,
acolo unde cresc florile întâmplătoare,
florile semănate de vînturi.
îngropați-mă în cimitirul cel mai necunoscut
unde nu răsună niciodată fanfarele funebre,
unde cei morți sînt părăsiți iute
pentru ca nimănui să nu-i fie milă de mine.
îngropați-mă în cimitirul cei mai necunoscut,
în cimitirul cel mai puțin înflorit,
unde vara țîrîie un singur greier
și unde iarna întinde peste morminte
o singură plapumă albă.

îngropați-mă în cimitirul cel mai necunoscut,
acolo unde sînt îngropați oamenii cei mai sărmani,
care-și strîng tare-tare brațele
de-alungul trupurilor,
ca să ia loc cît mai puțin.

1958

NEÎNȚELEGERE

S-a spînzurat aseară sfîntul.
Nu-nțelegea nimic.
A tremurat un pic pămîntul.
Părea să fie frig.

Ajuns cam la sfîrșitul vieții,
ce-aș fi putut să spun ?...
Mi-am pus, să dorm, la cap nămeții.
M-a deșteptat un tun...

30 aprilie 1973

Și din stejar foi mii căzînd
fac pădurarului o criptă
sub care lung îi ia măsură
stejarul mort cu fruntea sura.

19 noiembrie 1972

PĂDURARUL SUB FRUNZE

Unde pădurea e semeață
și-o ceață pală este iarba
acolo vine pădurarul.
Secure are și o coasă
și o gîndire ne-nțeleasă
li trebuie copaci înalți
dar nu-n picioare, ci-n sicrie,
și-ntîi e coasa care-și trece
prin iarba mică limba-i rece
și o preface în pustie
sălbatică sub lună...
Apoi, securea-i prăvălește
unde stejarul are-nfiptă
adînc o talpă de vecie

Și fruntea sa e de zăpadă blîndă
și nu poartă ochelari de beznă
și cornul ei e de lună și mă păzește
și nu stă la pîndă...

12 noiembrie 1972

SORA MEA

Vaca are ochi atît de blînzi
și mă înțelege mai bine
decît voi, frați ai mei, pe mine

Pentru că voi nu m-ați mai vrea
și m-ați goni departe
mult mai aproape de moarte
decît vaca prietena mea,

care spre mine privește
cu ochi înțelegători
de mărgărite și nouri ușori
cu gîndul spre abatorul ce ni se pregătește
și ei și mie deopotrivă
de nevăzuta forță nemilostivă

un cer care nu se arată
și unde trebuie s-ajung
cu aripa de înger ciung

I2 noiembrie 19 7 2

i

ÎNGERUL CIUNG

în cea mai tristă dintre case
unde-au rămas cîteva oase
de păsări albe friguroase,
în casa unde și ea stase
la numărul 36,
zac eu, cu o aripa moartă,
și cealaltă care se zbate
țintind spre-o zare ce-i deșartă
nevrînd nimic din ce se poate.
Pe spate stau printre năluci
care-mi șoptesc : tu nu te duci ?
Și aș pleca, dar nu știu drumul,
în iarna vălurindu-și fumul,
și-mi mișc un braț, dar nu mai știu,
de-i cel ce-a fost odată viu
sau de-i acel ce vrea să bată

Pierduto, ai albastre clești
făcute să deschidă stele
Pierduto, nu mă mai iubești,
măcar strivește-mă-ntre ele

5 decembrie 1972

ZĂVOR

Pierdute», nu mă mai iubești,
tu nu te mai arăți nicicînd,
Pierdute, nu vrei să-mi găsești
un timp ce nu bate sunînd

Pierduto, ai putea orice
dacă ai vrea, dar nu mai vrei
și totul stă închis cum e
cu toate că ai mii de chei,

cu care ai putea deschide
pustiile-mi ore livide
și ai putea să pui zăvor
la orele care mă dor

atunci de-abia senină fața mea,
privind spre lumea voastră ce-o s-apună
îi va aprinde-o lacrimă de stea.

197 1

IERTARE

Cînd voi fi țărni și cînd voi fi nisip,
cînd o să fiu ceea ce nu dispăre,
cînd o să fiu legănătoare Mare,
cînd nu o să mai pot să tac, să țip,

cînd o să am o mie, nu un chip,
o mie de înfățișări barbare,
retrase, și gonind, și schimbătoare,
după cum eu voi vrea, cu lungi aripi,

ce se vor șterge, fără să apună,
și cînd din soare sigur voi putea
să fac, sburîndu-i razele, o lună,

Cînd vreau să-mi revăd generația
și merg unde iarba-i de piatră

Cînd tot ce-aș dori e să nu fiu
trezit de nimic niciodată

Cînd mi-au rămas dintr-o viață
un stol de hîrtii tremurînde

Atunci îmi șoptesc : este vremea,
acoperă-ți fața... Va ninge...

19 noiembrie 1972

ASFINȚIT

Cînd încep să-mi ascult inima
și ea nu mă mai ascultă

Cînd privesc păsările plecînd
și nu știu dacă mă voi mai întoarce

Cînd umblu pe străzi transparent
și toți mă străbat neștiind

Cînd am în urmă o flotilă
de bărci cu vîslași ce-au pierit

Cînd trec prin grădini de altădată
privind spre copiii ce cresc

Placidă mare și insistentă
și nesupusă morții niciodată,
rostogolind lumina în tine împletită,
verde-ntuneric sunindu-mi în inimă,

cu ceea ce nu se uită vin la tine
în brațe avînd ceea ce numai eu știu,
ceva ce trebuie să fie legănat totdeauna
ca un copil al tău fără de moarte

1970

LEAGĂN

Spălătoreasă a durerilor, Mare,
Mare ce vii, Mare ce te retragi,
tu ce mă acoperi cu muguri atîta de fragezi,
Marea mea blîndă, furioasa mea Mare

Nu pot să cred în ceea ce nu înțeleg,
nu pot să mai cred în ceea ce-i puternic și nu e,
glasul meu se îndreaptă spre urechea lunii
ivită din lumea ta legănătoare

Roză ureche a lunii ieșită din Mare
în tine mai cred încă
în noaptea care începe lin să mă-nvăluie
în foșnetul stelelor mele ascunse

VERSURI UITATE

ELEGIE PENTRU DISPARIȚIE

I

Zei de apă, bărboșii,
îmi caută chipul zadarnic...
Mi-aș spune că nu m-au uitat —
Dar nimfele dorm...

N-am scris niciodată sufletul pe nume,
Șoptindu-mi : singur va ști să răzbească,
Vînt legănînd strune,
Abur elătinînd plete pe ceașcă.

Caii s-au poticnit în păduri,
Fald lîngă fald sburîndu-mi mantalele.
O, Doamne, cresc ciupercile pe guri...

Să tac — poate-or veni să mă afle.

Lacul suie în seară
Palmele albe, de fumuri !
Oh, măcar în secară
De m-ar regăsi...

II

Vocea de-atuncea nici cît
Mătăniile vechi, de smaralde,
Intre suiii-n care șopteam
Nu și-a păstrat inelele,
Inelele-atîta de calde...

Perdelele nu mai aruncă
Păianjeni de-arginturi pe scînduri.,
De mult,
Cînd rămîneam pe gînduri,
Altfel credeam că va fi...

Lacrima, nu a păstrat
Pe hîrtie, decît niște pete.
Regretele s-au îngropat.

Ingroapă-mă adînc sub regrete..

ELEGIE

O, nu voi putea să păstrez
Nici cel puțin o biată undă
Din plînsul de harfe sub care
Ochii tăi gravi se scufundă...

Umbrele se iau de mînă
Și-amar te pierzi printre ele,
Pată de soare-n fîntînă
Posomorîrilor mele...

Te caut prin toate toamnele,
Plîngîndu-te, strigîndu-te,
Și nu te mai pot regăsi,
Regină a decolorărilor !...

N-ai fost decît o umbră de ciută,
Intr-un ocean de ninsoare.
Pașii tăi nu-i mai găsesc,
M-am rătăcit în uitare...

Acum ești încă lîngă mine,
Dîndu-mi gura ca pe-un colier de foc.
îngrozit aprind luminările —
Dar nici oglinda nu te păstrează deloc...

Rămîi așa cum stau eu
Cu capu-n mîini și-n jale
Privind la timpul de sus,
Care ne-ngroapă în vale...

1935

ȚARA DE FOC

Cascade-agonii ale apelor,
Batiste-hohot al primei despărțiri
Primăverile duse pe bulevarde
Filfîie lîngă voi, subțiri...

Nu in-am uitat decît pe mine ;
Niciodată pe voi, niciodată.
Risipiți oglinzile care mi-arată
Arborii stinși !

O, și durerea de-a crede
Că iubitele se mai gîndesc
La vremea ce nu se mai vede.,.

Orele-ngălbenesc...

II

Poate-ntr-o țară de foc,
Călătorind întotdeauna,
Statuile-ar păstra fața
Iubitelor nestinse ca luna.,

Cîntăreții-ar muri mult mai simplu
În brațele lărilor, decît între paranteze.
Oprind pe umerii-amarilor timpul,
întors din trecut, să ofteze...

1935

LADY MAGBETH

Treci pe lîngă mine tăcută,
Treci ca printr-o sală pustie,
Cu frunzele mîinilor roșii ca vinul,
Cu pașii-n alunec uimit ca o plută.

Afară-n decembrie, aerul a-ntins
Oglinzi, să mă vezi, să te vezi și să plîngi.
În hohot să plîngi întîlnindu-mă nins,
Ușor ca un fulg în visuri adînci...

Nu-nchide aburita fereastră : masca odăii !
Zadarnic fugi de toamnele grele de sînge...
Vai, roza obrazilor mei și-a picurat petalele-n mîinile tale,
Palido, —
Șterge-le să n-o vezi cum plînge...

Nu, în zadar cobori draperiile,
Spunînd : am lăsat amintirea departe, afară ;
Zăpezile anilor se suie pe scară,
Sclipind la geam cu herminele lunii.

Triste la geam cu herminele lunii...

II

Mi-ai ucis visul și-acum ți-am rămas
Umbra ta albă lîngă părul tău negru,
Cunună de corbi peste fruntea-ți de var,
Melancolie-a pustiolui glas...

Și părul tău e acum un crepuscul
Luminînd obosit noaptea-n ruine,
Filfiînd spre somnul ce se retrage
în parcu-ngropat sub zăpezi lîngă mine;.

1936

FINAL

Din toate albinele lunii, nu zboară
Niciuna sub noaptea, sub viața mea...
Tăcute, departe, mîngîie, coboară,
Pe frunțile tuturor cîte-o perdea.

Zadarnic, pustiu și zadarnic e plînsul,
Căci, vai, amintirea mi-aduce plocoane
Amurguri doar, voci cufundate-n oceane -
Și inima mea pe care-o îneacă plînsul...

Dar unde sunt fețele și unde săbiile
Voastre, umbre de azi, zei limpezi de ieri
— Ne-au căzut buzele, coelite-s corăbiile,
Pierite-n adîncuri, pierite pe veci...

|
î

Sunteți o aiurare a vremilor surpate,
Nu mai puteți scoate-un singur cuvânt
De sub undele groase-ale zilelor,
Nici cât mierla din pom, nici cât cucul din vînt !...

Strigate pe nume, lăsați să răspundă
Singurătatea-n locul vostru —
Și neavînd luna, mă-nconjurați
Ca pe o insulă-n văluri de ceață...

Din tot ce a fost, din toate suspinele,
Mi-ați mai rămas voi, clătinate ca mările,
Și întinzînd peste toate ruinele
Pustietățile, tăcerea, uitările...

1936

AMINTIREA

Și nu va trece timpul mai mult decît odată
Și pentru noi, iubire cu părul inelat,
Iar zhnbetul de-acuma, de ieri și de-altădată
Va fi în amintire de-abia cît un oftat

Al unui val de mare pe-o insulă pustie...

I

j

Nu voi sclipi în Mexic ostaș la Juarez
Și nici în Galapagos sub stelele visate...
Pierdut în ceața vremii, o să mă-ndepărtez
Cu numele-ți pe buze schimbat : Melancolie.

Căutînd în ochii-mi veșteji păduri ce nu învie,
 Un filfiit de spaimă o să ascunzi sub gene,
 Prin ale căror umbre de toamnă fumurie
 Voi legăna cu gîndui un țarm cu indiene...

Spre fața mea brăzdată de fluvii anonime
 Vei luneca-n piroga regretelor, tăcută,
 Și revărsîndu-ți părul amar ca o cucută
 Pe buzele-mi ascunse de ani ca niște crime,

Te vei feri de mine, crezînd că mai trăiești...

O frunză transparentă vei fi, și prin nervurf
 îmi voi zări scheletul de fum ȃ-1 ocrotești...

194 1

|

|

j

j|

|

i

CUPRINS

HANIBAL
 (1973)

Râul pe obraz

I	Râul p e obraz . . . . .
	Mână spartă . . . . .
î	Decembre
	în toate . . . . .
	Trecere
	Rugăciunea lingurii . . . . .
	Rue Pierre Demours . . . . .
îj	Da și nu
	Splendori . . . . .
	Ochi închiși . . . . .
±	Floarea soarelui . . . . .
	Hotărâre . . . . .

Miresme piadute	30'
Firescul reflesc	3.2
Absenta	3.3
Strâns	3.4
Uși	35
Zăpezi	3.6
Bijuterii	37
Culori	3.8
Radiografia iemii	3^
Când.	4.0
Metamorfoză	42
Geamul	43
Avertisment	44
Dintr'o pădure	45
Cățelandral	46
Nimic nu se piade	47
Această bogăție	48
Acestui om	49
Mai aproape	50
Ultima oară	\$*
Sufletul apei	53
Renaștere	^5
Castana	^7
Sucesiuni	5.0
Legat	5.9
Iluminare	^
Calendar	6.2
început de iarnă	63
Fără	64
Mic salt mortal	6
Mai bine	6.8
De toamnă și de primăvară	70
Jocul	7.1
29 aprilie	72
Tors.	7.3

Iată cum...	
Așteptare	
Meduza	
Combustiune	
Arhimede	• • • «
Fără oprire	
Incidențe	
Moment	
Eternitate	
Pedeapsa	
Adolescență	
Călătorie	
Firesc	
Nihil	
Primăvara,, 1 a mare	
Amar	
Sebastian	
Culesul	
împrumutat vieții	
împreună	
Prăpastia	
Anotimpuri	
Recluziune	
D e consumație	
Infantilă	
Victoria de Ia Samotrace	
Unui tânăr care a răpus 22 de ani	
De-acum înainte	
Iarbă proaspătă	
Judecata	
Tu, care	
Schimbarea crucii	
Argument final	
Orfeu	

FRUMOASA ADORMITĂ
(1945—1970)

Celor căzuți pentru libertate	229
Pe dealul vînturilor	232
Lavă	236
Nici lacrima	237
Lidice	238
Fiului meu	242
Fetiței mele	243
Pe o carte	245
Fîntînă săritoare	247
Michette	249
Cîntecul	251
Argint și aur	253
Roza	255
Răgazul	257
Unui copil	259
O, gînduri	261
Lied	263
Metamorfoze	265
Frumoasa adormită	266
Supraviețuitoarea	268
Tiranul ucis	270
Stăpinul	271
Cînd o să plec	273
Ca un copil	275
Vrăjitoarea	276
Adu-ți aminte	277
Visul	279
Minotaurul	280
E muntele	282
Țuculescu	284
Pătrășcanu	288

STIHURI DESPRE POETUL CIZMAR

în amurgul toamnei	293
O noapte revenită	295
în ceața odăii	298
Oaspele	301

TRIUMFUL
(1961—1974)

Tierra, Tierra	305
Triumful	309
Nimbul	311
Tîrziu	
Mama	314
Lasă-mă	318
Pădure la Țigănești	320
Picătura	322
în vîrful inimii	324
Romantică	325
Lui Shakespeare	327
învăpăiat voi fi întotdeauna	329
Depart	331
Neînțelegere	333
Pădurarul sub frunze	334
Sora mea	336
îngerul ciung	338
Zăvor	340
Iertare	342
Asfințit	344
Leagăn	346

VERSURI UITATE

Elegie pentru dispariție	351
Elegie	35^
Țara de foc	355
Lady Macbeth	357
Final	359
Amintirea	36L

f

i

VERIFICAT
1967

11

Lector: TRAUN RADU
Tehnoredactor: POMPILIU STATNAI

*Bun de tipar 30.01.1974. Tiraj 1430 mi legate.
Coli ed. 6,40. Coli tipar 23.,%5-i*

Tiparul executat ^Sb comanda
nr. 1/1504 la

întreprinderea Poligrafică
„13 Decembrie 1918”,

Str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97

București

Republica Socialistă România

